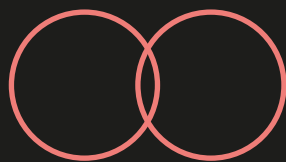

O P E R A
M A G N A

*Pomôcka na štúdium knihy Pieseň Šalamúnova
(Veľpieseň alebo Pieseň piesní)*

VÍCTOR ARMENTEROS

ŠALAMÚN A ŠULAMIT

JEDNOTLIVCA MOŽNO PREMÔČŤ,
DVAJA SA VŠAK UŽ POSTAVIA NA ODPOR,
ALE TROJITÁ ŠNÚRA SA TAK RÝCHLO NEPRETRHNE.

KOHELET – KAZATEĽ 4,12

P R E Ć O S A

T Á T O

K N I H A N A C H Á D Z A V

Bibliu?

ÚVOD

Dokonca aj v súčasnom globalizovanom svete existujú tabuizované témy, ktoré doteraz ovplyvňujú spôsob nášho myslenia. Niektoré z týchto tabu preberáme vo forme stereotypov a často nám bránia v chápaní druhých ľudí. Ďalšie tabu mrzačia naše myšlienky do podoby predsudkov, nech ich vyslovíme, alebo nie. Rovnaké myšlienkové pochody prebiehajú v ľuďoch pri čítaní knihy Šalamúnova pieseň, a to dokonca aj v dnešnej dobe. Keď otvárame Bibliu, očakávame príbehy, čo nás povedú ako vzory, alebo piesne, ktoré povznesú nášho ducha a posunú nás ďalej správnym smerom. Chceme v nich objaviť normy, ktoré nám pomôžu vymedziť našu cestu. Nečakáme však, že nájdeme knihu, ktorá bude opisovať bežné prejavy lásky s jej pochybnosťami i vášňami, s jej vyznania-ami aj hádkami, s jej sexuálnou intimitou a „pikantným“ jazykom. Napriek tomu sa táto kniha nachádza v Biblii. A je na to dôvod. V Biblii sa po stáročia nezachovalo nič, čo by nám pomohlo lepšie porozumieť svetu a Bohu než táto kniha. Vôbec nič!

Ako múdry muž, ktorým naozaj bol, Šalamún rád spochybňoval zažitý stereotypy, aby sme sa na vec dokázali pozrieť aj z iného uhla. Robí to napríklad tým, že v knihe Príslovia uvádza veľa maxim – morálnych princípov (niektoré z nich sú jeho, ale mnoho ďalších získal od iných ľudí), a tým nám umožňuje vidieť ďalšie verzie pravdy, zachytené v prísloviach. Rovnaký princíp použil aj v knihe Kazateľ (*Kohelet*), kde spochybňuje úplne všetko, aby sme mohli lepšie porozumieť Božiemu „všetko...“ – (všemohúci, vše(tko) vedia, všadeprítomný a všetko milujúci Boh) a úcte, ktorú mu dlhujeme. A niečo podobné sa snaží docieľiť v Šalamúnovej piesni,

v ktorej zameriava našu pozornosť na úprimnú a prirodzenú lásku, ktorá (keď použijeme túto alegóriu) ukazuje na Božiu lásku k jeho ľudu. Na lásku takú prirodzenú a skutočnú, že rozptýli aj mnohé naše tabu. Niet pochyb o tom, že Šalamún vedel veľa o povrchných a nekompatibilných „láskach“, ale v tomto kontraste života a premýšľania nám zanechal neuveriteľne krásnu knihu o skutočnej láske. Nepotrebujeme Platóna, Disneyho ani Netflix. V tejto knihe Šalamún odhaľuje živú lásku. Preto je táto kniha v Biblii.

Ako to Šalamún urobil? Nevybral si tweety svojej doby (Príslovia) ani filozofickú prácu (*Kohelet*). Namiesto toho si vybral víťaza Grammy a vytvoril majstrovské hudobné dielo. Pre ľudí veľmi nábožných je to oratórium, pre tých vzdelanejších je to opera a pre ďalších, ktorí majú radi filmy a divadlo, je to jednoducho muzikál. Pre nás nie je dôležitý žáner. Dôležité je, že ide o vyjadrenie lásky medzi dvoma ľuďmi formou piesne a poézie. Našiel by sa vôbec niekto, kto nikdy nenapísal zamilovanú básničku? Ešte si takú nenapísal či nenapísala? Potom ste prepásli zážitok, ktorý je rovnako vášnivý aj trápny (píšem to pre pragmatikov medzi vami, ktorí v určitom okamihu pocítili záplavu lásky, a neskôr na to radšej zabudli).

Pod'me si nakrájať pizzu

Keď pozveme priateľov na pizzu, vždy riešime rovnakú dilemu: Ako čo najlepšie nakrájať pizzu? Niektorí ľudia sú schopní zjesť

celú polovicu, kým iní (väčšinou sú to ženy) zjedia jeden kúsok a sú prejedení. Preto je také ťažké nakrájať pizzu tak, aby to vyhovovalo všetkým! Keď by sme sa pokúsili rozdeliť na časti niektorú biblickú knihu, môže sa stať niečo podobné. Každý z nás má svoje predporozumenie a výklady. Moje rozdelenie knihy Pieseň Šalamúnova nemusí uspokojiť každého. Rád by som vám predložil tento návrh náčrtu Velpiesne:

1. Najkrajšia pieseň (Pieseň Šalamúnova 1,1):
Lepší než ktokoľvek iný.
2. Moje slnkom pobozkané potešenie (Pieseň Šalamúnova 1,2–11):
Najkrajšia láska.
3. Vyznanie lásky (Pieseň Šalamúnova 1,12–2,7):
Najlepšia láska.
4. Jarné stretnutie (Pieseň Šalamúnova 2,8–13; 2,14–3,5):
Najčistejšia láska.
5. Kráľovská svadba (Pieseň Šalamúnova 3,6–11):
Najprínosnejšia zmluva.
6. Nádherná (Pieseň Šalamúnova 4,1–7.9):
Najlepší projekt.
7. Slová lásky (Pieseň Šalamúnova 7,1–14; 8):
Najlepšie slová.

Prečo tieto časti? Z jednoduchého dôvodu: Pieseň Šalamúnovu delíme na menšie diely, aby sme sa „neprejedli“ informáciami a poznatkami. Týmto spôsobom budeme túto biblickú knihu vychutnávať kúsok po kúsok.

Jedinečná kniha pre mimoriadnych ľudí

Veľa ľudí vyjadruje na túto knihu svoj názor. Väčšina by sa neodvážila povedať, ako niektorí Židia z 1. storočia, že by nemala byť súčasťou biblického kánonu, ale považujú ju za druhoradú

knihu. Mýlia sa, pretože je v nej niekoľko prvkov, ktoré sa podobajú láske k Bohu viac ako láske muža a ženy. Samozrejme, sme ľudia a robíme chyby, ale je jasné, že energia tejto lásky dokáže prekonať naozaj mnoho prekážok. Nenechajte sa oklamať rozpráváním o tom, že existuje krátkodobá láska, ktorá nemá žiadne ideály. Zaslúžite si niečo lepšie: nové vydanie tejto Najkrajšej piesne vo vašom živote.

Podľa mňa nastal okamih, aby sme sa ponorili do Šalamúnovej piesne (najlepší preklad názvu tejto knihy by mohol znieť Najkrajšia pieseň) s cieľom riešiť naše vlastné tabu, či už vychádzajú z našich zabehnutých foriem myslenia alebo z predsudkov. Prečo? Pretože sme boli stvorení pre lásku a bolo by dobré vedieť, čo o tejto skúsenosti hovorí Biblia. Napokon, je to téma, o ktorej hovoríme, spievame a nad ktorou a pre ktorú aj plačeme a prežívame ju natoľko, že si zaslúži aspoň zlomok nášho času. Súhlasíte so mnou?

Verím, že áno. Potom vás teda vítam na predstavení Najkrajšej piesne! Zábava a endorfíny sú zabezpečené. Vstup je zdarma a všetkým prajem potešiteľný záver.

Obsah

Pomôcka na štúdium knihy
Pieseň Šalamúnova
VÍCTOR ARMENTEROS

01	O autorovi	/ 07
02	Ako z tohoto zdroja získať maximum	/ 08
03	KAPITOLA 1 LEPŠÍ NEŽ KTOKOĽVEK INÝ	/ 10
04	KAPITOLA 2 NAJKRAJŠIA LÁSKA	/ 18
05	KAPITOLA 3 NAJLEPŠIA LÁSKA	/ 26
06	KAPITOLA 4 NAJČISTEJŠIA LÁSKA	/ 34
07	KAPITOLA 5 NAJPRÍNOŠNEJŠIA ZMLUVA	/ 42
08	KAPITOLA 6 NAJLEPŠÍ PROJEKT	/ 50
09	KAPITOLA 7 NAJLEPŠIE SLOVÁ	/ 58
10	KAPITOLA 8 NAJLEPŠÍ Z NAJLEPŠÍCH	/ 66
11	Záver	/ 78
12	Odkazy	/ 79

O AUTOROVI

Víctor M. Armenteros získal titul PhD. v odbore semitskej filológie štúdiom na Univerzite Granady a PhD. v odbore Starý zákon na Adventistickej univerzite River Plata v Argentíne. Titul Mgr. v odbore výchovy získal štúdiom na Univerzite Deusto v Španielsku. Viac než dvadsať rokov učil na Adventistickej vyššej škole Sagunto v Španielsku a na Adventistickej univerzite River Plate v Argentíne, kde tiež slúžil ako zástupca akademického rektora. V súčasnosti pôsobí ako dekan na Adventistickej vyššej škole Sagunto v Španielsku, kde tiež učí. Okrem toho slúži ako vedúci oddelenia výchovy Španielskej únie zborov.

Svoj život spojil s Ester Sánchezovou, ktorá má tiež titul PhD. v odbore teológia a ktorá je radosťou jeho srdca. Obaja radi cestujú, pripravujú nové jedlá a čítajú všetko zaujímavé, na čo na svojich cestách natrafia.

TIP 1 / MODLITBA

„Modlitba znamená otvoriť srdce Bohu ako svojmu priateľovi.“¹ To najdôležitejšie, čo môžete na začiatku tejto cesty poznávania lásky a vzťahov urobiť, je pozvať Boha, aby sa stal súčasťou tejto cesty. Každú lekcii začnite úprimnou modlitbou. Vyjadrite Bohu svoje očakávania a túžby. Hovorte s ním o svojich zápasoch a bolestiach. Požiadajte Ducha Svätého, aby vám otvoril oči, nech uvidíte to, čo sa o tejto dôležitej téme musíte naučiť. Poproste Boha, aby pôsobil na vaše srdce a aby vám toto štúdium pomohlo vo vašom raste. Urobte z času modlitby výnimočný okamih. Využívajte tichú modlitbu, vedte si modlitebný denník, založte si modlitebnú skupinu, zapisujte si svoje modlitby... Máte nekonečne veľa možností. Vyberte si vlastný spôsob, ktorý vám umožní čo najlepšie komunikovať s Bohom.

TIP 2 / MODLITEBNÝ DENNÍK

Knihu Pieseň Šalamúnovu študujte aktívne a zacielené. Používajte zápisník, do ktorého si píšete to, k čomu vás bude počas čítania alebo počúvania textu inšpirovať Duch Svätý. Neuzatvárajte sa iba do seba, ale skôr reagujte a odpovedajte na predkladané myšlienky. Formulujte ich vlastnými slovami a zapisujte si svoje závery, kľúčové praktické podnety a tiež svoje otázky. Ak ste kreatívny typ, využívajte svoje zručnosti písania alebo kreslenia.

TIP 3 / MODLITBA DŇA

Cieľom modlitby dňa v každej lekcii je to, aby ste sa v modlitbe zamerali na tému daného dňa. Táto krátka modlitba za hlavným textom by vás mala podnietiť a priviesť k tomu, že do svojho života pozvete Ducha Svätého, aby začal konkrétne konať. Môžete túto modlitbu predniesť potichu, v skupine alebo si ju napísať. Potrebujeme vedieť, že Boh je vedľa nás a že modlitba je spôsob, akým s ním komunikujeme. Začnite čítanie modlitbou a modlitbou ho tiež ukončíte.

TIP 4 / OTÁZKY

Na konci každej kapitoly sú otázky určené na osobnú reflexiu alebo skupinovú diskusiu. Dúfame, že vás tieto otázky povzbudia, aby ste kládli viac vlastných otázok. Ak ste v skupine, buďte vždy ohľaduplní a prejavujte voči druhým úctu a takt. Počúvajte aktívne a vyjadrujte vlastné názory a súčasne rešpektujte názory druhých.

TIP 5 / CHOĎTE HLBSIE

Táto časť vás nabáda, aby ste pri svojom štúdiu šli do hĺbky. K tomu sa hodí denník, notebook alebo aplikácie pre poznámky v telefóne. Bude tiež skvelé, keď sa začítate do biblických komentárov a slovníkov. Požiadajte svojho kazateľa, vedúceho mládeže alebo duchovného vodcu, nech vám odporučí vhodnú literatúru. Cieľom je, aby ste pri štúdiu boli aktívnymi študentmi, ktorí túto šancu využijú na maximum. Túto časť môžete robiť sami alebo spoločne so svojimi priateľmi. Nájdete tu tiež ďalšie biblické texty, ktoré si môžete prečítať, rovnako ako otázky, podnety na premýšľanie, modlitebné témy a citáty na zamyslenie.

TIP 6 / OSOBNÁ VÝZVA

Biblia nás vedie predovšetkým k tomu, aby sme nové poznatky uvádzali do praktického života. Nemá zmysel niečo čítať, a pritom sa tým nenechať ovplyvniť alebo premeniť. Po poznaní musí nevyhnutne nasledovať akcia a konanie. Cieľom osobnej výzvy je pomôcť vám realizovať a prakticky uplatniť kľúčovú myšlienku textu.

TIP 7 / AKTIVITY

Každá lekcia zahŕňa 2 alebo 3 aktivity, ktoré možno použiť v skupine, ako napríklad ľadoborce alebo interaktívny spôsob riešenia kľúčových myšlienok textu. Tieto aktivity môžete výborne využiť v skupinách mládeže, pri mládežníckych aktivitách, exkurziách a pod. Môžu vám pomôcť v úvode každej kapitoly alebo so skupinovú výzvou na konci kapitoly.

POMÔŽTE NÁM V ZLEPŠENÍ

Neustále sa snažíme pre vás pripraviť lepšie materiály. Dajte nám vedieť, čo si o nich myslíte, pomocou tohto odkazu:

<http://bit.ly/MagnaOperaFeedbackSlo>

1

♪

Lepší
než
ktokoliv
iný

KL'ÚČOVÝ TEXT:

Píseň Salaminova
1.1

Najkrajšia zo Šalamúnových piesní

PIESEŇ ŠALAMÚNOVA I.1

Písanie básní alebo skladanie milostných piesní siaha do hlbokej minulosti. Hovorí sa, že prvú milostnú báseň v dejinách (aj keď s tým úplne nesúhlasím, pretože podporujem Genezis 2) mohla napísať kňažka bohyne Inanny svojmu milovanému kráľovi Shu-Sin. Tým sa dostávame hlboko do minulosti, do sumerskej éry, čiže báseň vznikla zhruba pred 4 000 rokmi. Jej text znie:

*Ženich, drahý môjmu srdcu,
nádherná je tvoja krása, sladká ako med.
Si ako lev, drahý môjmu srdcu,
si naozaj nádherný, sladký ako med.¹*

Dobre! Vyzerá to, že ktosi už dávno predbehol Mariah Carey. Prvá milostná pieseň (v skutočnosti prvá pieseň, ktorá sa zachovala s notovým spievodom) je pieseň Hurrian bohyni Nikkal z doby 3 400 rokov pred našim letopočtom. Od tej doby bolo napísané vyše 100 miliónov milostných piesní. Prečo toľko piesní? To je

jednoduché. Pretože nám na nás záleží. Záleží nám na sebe, keď sa všetko darí a záleží nám na sebe, aj keď sa nedarí. Jedným z najväčších očakávaní človeka je, aby si našiel svoju „lepšiu polovicu“. ² Navyše, láska je hodná toho, aby sa premenila na krásu slova a piesne. Aj tie najsmutnejšie piesne o zlomenom srdci sa nás hlboko dotýkajú. S tým nič neurobíme! Boli sme stvorení na to, aby sme milovali a boli milovaní.

Akú milostnú pieseň by sme zvolili za najlepšiu zo všetkých? Ktorý zo spevákov a speváčok by boli jednotkou na HMA (Hudobná súťaž ľudstva)? Taylor Swift? Ariana Grande? Stevie Wonder? Elvis Presley? Ján z Kríža? Gaius Valerius Catullus? Chester Beatty? ³ V skutočnosti nikto z nich. „Cenu získava... Šalamún.“ Ten Šalamún z Biblie? Áno, naozaj, Šalamún z Biblie! Šalamúnova pieseň je kľúčovým hudobným dielom o láske. Inšpirovala veľa románov, divadelných hier a filmov, najmä v 20. storočí, kedy bola romantika v móde. V dnešnej dobe sa obsah tejto knihy spochybňuje, pretože sa vášnivo diskutuje o pojmach ako výlučnosť, vernosť, rovnocennosť, slobodná vôľa, trvalá láska a manželstvo. „Nová láska (neolove)“ uprednostňuje viac toleranciu než rešpekt, viac spravodlivosť než vzájomné doplnenie, viac sexualitu než intimitu. Tieto odchýlky nám bránia vnímať hlbšie nitky v Šalamúnovej piesni. Potrebujeme identifikovať správne „kódy“, aby sme si mohli užiť túto krásnu knihu alebo skôr najkrajšiu pieseň.

Muzikál West Side Story

Muzikál West Side Story (Príbeh zo západu) mal premiéru v divadle Winter Garden Theatre na Broadwayi v roku 1957. Išlo o adaptáciu filmu Rómeo a Júlia od Williama Shakespeara (1597). Rovnako ako v Shakespearovej britskej tragédii sa do seba zamilujú dvaja mladí tínedžeri rôzneho socio-ekonomického pôvodu. Tony (Romeo) bojuje o lásku Marie (Julie) proti Jetom (Montaguovia) a Sharksom (Capuletovia). Hra sa stala takou slávnou, že sa v mnohých krajinách hrá dodnes a čoskoro o nej bude uvedený nový film Stevena Spielberga.

Úspech tohto muzikálu odhaľuje, že pravá láska nie je obmedzená rasou, kultúrou alebo postavením. Ľudia milujú tento druh lásky, ktorá prekonáva všetky prekážky. Mnoho dnešných obľúbených telenoviel má úspech preto, že opisujú, ako sa niekto sociálne znevýhodnený snaží získať lásku niekoho „urodzeného“ alebo bohatého. Ľudia sa zaujímajú o lásku, ktorá získava toho najlepšieho.

Pieseň Šalamúnova je o tejto téme, takže by sme ju mohli nazvať *East Side Story* (Príbeh z východu). Je to východný príbeh o láske medzi dobre vyzerajúcim vládcom (jeho otec Dávid mal bohatú hrivú vlasov) a skromným roľníckym dievčaťom. Je to príbeh o dvoch milencoch, o naozajstných priateľoch a tiež o priateľoch, ktorí nie sú až takými priateľmi (ako boli priateľky, ktoré sa Šulamitke pokúšali odlákať jej priateľa), a o mnohých ďalších ľuďoch, ktorí dokázali vyjadriť svoj názor. Existuje snáď vhodnejšia téma pre dnešnú dobu? Tento príbeh bol v starozákonnej dobe taký fascinujúci, že sa čítal počas sviatkov Pesach, kedy rozkvitli lúky a polia a mladí ľudia si prejavovali city. Kniha si získala taký rešpekt, že prekonala skutočný príbeh a začala sa chápať ako umelecký opis lásky Boha k jeho ľudu.

Prvá láska

Dobre vieme, že Šalamún mal slabosť pre ženy, ale nebolo to tak vždy. Než prepadol striedaniu vzťahov, zažil úžasnú prvú lásku. A táto prvá láska sa podobala modelu prvého páru na svete, vzťahu Adama a Evy. Pozrime sa na niektoré detaily:

- › **Dve mená, jeden koreň.** Hlavná postava Šalamúnovej piesne sa volá Šelomoh (Šalamún) a jeho milienka Šelomit (Šulamit). Oba pojmy sú odvodené od slova *šalom*, ktoré okrem mieru súvisí s celistvosťou. Čo vám to pripomína? Samozrejme prvého muža (*iš*) a prvú ženu (*išah*). Dve mená, mužské a ženské, zdieľajúce rovnaký koreň. Je to náhoda? Myslím, že nie.

Všimli ste si niekedy, že páry majú tendenciu pozmeňovať meno milovaného človeka, najmä v intímnych okamihoch? Väčšinou používajú nežné oslovenia. Niektoré sú láskyplné (miláčik, chrobáček), iné pochádzajú z prírody (slniečko, hviezdička), niektoré z ríše zvierat (mačička, macko) a niektoré dokonca z popovej kultúry (Barbinka, Superman, Rambo). To, na čom nám záleží, pomenujeme zvláštnym menom. Som si istý, že Šalamún oslovoval Šulamitku: „moje potešenie pobožkané slnkom“ (budeme o tom hovoriť ešte neskôr), pretože veľmi nežným spôsobom cítil, že ona je tým, kto z neho robí úplného človeka. Jadrom jeho emócií bola jeho láska.

„Ušimlí ste si niekedy, že páry majú tendenciu pozmeňovať meno milovaného človeka najmä v intímnych okamihoch?“

- › **Zo záhrady Eden do záhrad v Jeruzaleme.** Kniha čerpá obrazy z vidieckej a poľnohospodárskej symboliky. Krása súvisí so zvieratami, s kvetmi a ovocím. Možno je to pre nás nezvyčajné, pretože ako obyvatelia miest skôr než prírode rozumieme chatom a selfičkam. So zeleninou a s ovocím prichádzame do styku len pri nákupe v supermarkete, možno ešte v mestskej záhradke na balkóne, kde pestujeme šalát alebo paradajky. Jazyk Šalamúnovej piesne nás privádza späť ku kráse záhrady Eden. Možno aj preto mnoho Židov Ježišovej doby vyhlasovalo, že ide o najväčšiu knihu hebrejskej Biblie.

Aj keď sme s prírodou tak málo spojení, robíme to isté. Chcem sa s vami podeliť o niekoľko výrokov z Pinterestu, ktoré uvádzam ako príklad:

- Farby sú úsmevy prírody. (Leigh Hunt)
- Všetky kvety uchovávajú svetlo hlboko v koreňoch. (Theodore Roethke)
- Keď máte slnko vnútri, nezáleží na tom, či vonku prší. (Anonym)

Krásne to vyjadruje aj Clairel Estévez vo svojej básni:

Do prírody

*Vezmi ma niekam na krásne miesto,
kde príroda stále dýcha –
plná života.*

*Pod'me tancovať' za zvuku svrčkov,
zatiaľ čo úplná tma
odhaľuje hviezdy.⁴*

Je možné, že nám podvedome stále chýba záhrada Eden? Domnievam sa, že je to tak. Kdesi hlboko v našom srdci cítime nostalgiu po svete, pre ktorý sme boli stvorení, aj po milostných vzťahoch, ktoré tam majú svoj pôvod.

- › **Odvzdáva hodnoty z Genézis 2.** Určité princípy, ktoré sa nachádzajú v príbehu Adama a Evy, sú aj v Piesni Šalamúnovej. Napríklad komplementarita prvých ľudí, ktorá určuje ich rovnocennosť (nie sú to iba rovesníci, ale aj ľudia rovnakých šancí). V Piesni Šalamúnovej nezáleží na tom, odkiaľ pochádzate alebo aký sociálny štatút máte; dôležité je mať možnosť navzájom sa milovať na rovnakej úrovni.
- › **V prvých troch kapitolách knihy Genézis** nájdeme rad konceptov, ktoré neskôr rozvíjajú ďalšie časti Biblie. Mnoho týchto pojmov, ktoré sa objavili pred pádom človeka do hriechu, uvádza nadčasové princípy. Inými slovami, sú súčasťou nášho usporiadania bez ohľadu na to, v akom stave sa nachádzame. Jedným z týchto princípov je aj láska ľudského páru, ako o tom svedčí Pieseň Šalamúnova, a tiež naša túžba zdieľať svoj život s niekým iným.

„Je možné, že nám podvedome stále chýba záhrada Eden?“

Chcete sa o týchto princípoch dozvedieť viac? Nebojte sa, vrátíme sa k nim neskôr.

Niet pochýb o tom, že nech už sa nazývame akokoľvek, pre lásku je dôležité mať spoločnú ideovú základňu alebo spoločný projekt. Čo môžeme povedať o nadčasových princípoch, o ktorých nás učí Božie slovo? Nemajú nás zťažovať, ale majú nás viesť. A naozaj fungujú.

Môlby dňa

Drahý Bože, uvedomujem si, že si nás stvoril preto, aby sme milovali druhých a boli milovaní. Pomôž mi milovať celým srdcom a čistým spôsobom, rovnako ako ma miluješ Ty.

OTÁZKY

1. Čo ťa zvlášť oslovilo v dnešnej téme? Prečo ťa to oslovilo?

2. Čo čakáš od lásky ty? Ako vaša kultúra ovplyvňuje spôsob, akým vidíte a chápete lásku? V čom sa tvoje osobné pochopenie lásky líši od toho, čo určuje vaša kultúra?

3. Súhlasíš s týmto výrokom: „Cítíme túžbu po svete, pre ktorý sme boli stvorení, aj po láskyplných vzťahoch, ktoré sa tam začali“? Ak nie, prečo?

4. Čo očakávaš od tohto štúdia Piesne Šalamúnovej? (Pozri Pieseň 1,1)

HLBŠIE ŠTÚDIUM

- › **Prečítajte si** Genesis 1,24–31 a Genesis 2. Aké poučenie o láske môžeme vyvodiť z uvedených pasáží? Urobte si zoznam hodnôt, ktoré nájdete v Genesis 2. Ako ich môžete uplatniť vo svojich vzťahoch?
- › **Prečítajte si** 2. kapitolu z knihy *Patriarchovia a proroci* (Na úsvite dejín) od E. G. Whiteovej s názvom Stvorenie.
- › **Preskúmajte** štruktúru textu knihy Pieseň Šalamúnova. Použite biblické komentáre a slovníky, kontaktujte svojho kazateľa alebo sa spýtajte svojich priateľov.
- › **Zamyslenie:** „Boh sa radoval z prvého manželstva. Inštitút manželstva má teda pôvod u samotného Stvoriteľa vesmíru.“ (*Patriarchovia a proroci*, Na úsvite dejín str. 46 (angl.))
- › **Pozrite sa** na toto video pripravené v Bible Project (in angl.): <http://bit.ly/BibleProjectSongofSongs> (Pozn. Autori tohto videa spochybňujú skutočnosť, že Šalamún je autorom Šalamúnovej piesne. Video však poskytuje všeobecný úvod a víziu knihy a jej štruktúry, ktoré môžu byť užitočné).
- › **Modlite sa:** Pozvite Boha, aby sa stal súčasťou tohto štúdia lásky v Šalamúnovej piesni. Buďte k nemu úprimní ohľadom svojich očakávaní aj svojich najhlbších túžob.

OSOBNÁ VÝZVA

Šalamún bol influencer. Najkrajšia pieseň nám hovorí, o čom je skutočná láska.

Zamysli sa nad svojím obľúbeným influencerom (YouTuber, Instagrammer, Tiktok, herec, tweeter, spisovateľ, spevák...). Akým témam sa zvyčajne venujú? Aké hodnoty zdieľajú? Koľko času venuješ ich sledovaniu?

Počas tohto týždňa vás chcem vyzvať, aby ste si v Piesni **Šalamúnovej zvolili práve Šalamúna (spoločne so Šulamitkou) ako svojho hlavného influencera**. Robte si poznámky, zvýrazňujte, pýtajte sa, premýšľajte, analyzujte a dovoľte, nech vás toto štúdium skutočne ovplyvní. **Každý deň** si z každej kapitoly odpíšte vetu, ktorá sa vám páčila a zdieľajte ju na svojich sociálnych sieťach. Modlite sa k Bohu, aby sa táto správa dostala aj k ďalším ľuďom, ktorí ju potrebujú.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: VYTVORENIE VLASTNEJ VLAJKY

Pomôcky: 1 list papiera, 1 pero alebo ceruzka pre každého človeka.

Popis aktivity

- Každý účastník si počas niekoľkých minút vytvorí vlastnú vlajku, takú, ktorá ho nejako predstaví. Môžete použiť ikonky, kresby, siluety, obmedzení ste iba vašou predstavivosťou.
- Po uplynutí dohodnutého času každý účastník ukáže svoju vlajku a vysvetlí, prečo a v čom ho predstavuje. Povzbudte všetkých, aby kladne ohodnotili vlajku všetkých ostatných.
- Na uľahčenie tejto aktivity je možné účastníkov rozdeliť do menších skupín, v závislosti od počtu účastníkov.

Aplikácia

Boh je najkreatívnejšia bytosť vo vesmíre. Každý prvok prírody a každého človeka navrhol tak, aby ukázal, aký je úžasný. Aj keď je každý z nás odlišný, všetci sme boli stворení na Boží obraz. Prostredníctvom našej činnosti a konania môžeme všetci odrážať Božiu lásku. Každý z nás to robí jedinečným spôsobom a to vďaka rôznym darom, ktoré Boh dal každému z nás.

Modlite sa a ďakujte Bohu za to, že každého stvoril ako jedinečného človeka, ktorému dal tiež jedinečné dary a schopnosti.

AKTIVITA 2: VYBUDUJME „NÁS“

Pomôcky:

- Jednostránkový vytlačený opis páru: Gabriel a Gabriela. Vysvetlite, kto sú, kde žijú, čím sa živia, ako sa stretli. Tento list papiera potom rozstriháme na malé prúžky.
- List papiera a pásky.

Popis aktivity

- Všetci účastníci dostanú jeden prúžok s opisom Gabriela a Gabriely. Každý by sa mal pokúsiť ich príbeh rekonštruovať na základe tohto útržku. Potom všetci dajú dohromady svoje ústrižky a čriepky informácií a spoločne zrekonštruujú ich životný príbeh.

Aplikácia

Poznanie človeka si vyžaduje čas a osobné úsilie. Zdravý vzťah znamená nezištne slúžiť druhému človeku. Keď dáme dokopy časti ty a ja, vytvoríme spoločné my – nás, čo je ozvenou biblického my. Ak do obrazu zahrnieme aj Boha, dokážeme oživiť a prežívať skúsenosť Adama a Evy (ľš a ľšah) alebo Šalamúna a jeho milej (Šelomoh a Šelomit). Toto má byť cieľom všetkých vzťahov.

Investujte čas do poznávania druhých ľudí. Nezostávajú len na povrchu a na tých stránkach osobnosti, ktoré sa vám páčia. Jedine tak budete môcť budovať pevnejšie vzťahy založené na biblických princípoch.

Modlite sa spoločne a požiadajte Boha, aby vám pomohol nahliadnuť za viditeľnú stránku ľudí. Požiadajte ho, aby vám pomohol vidieť druhých ľudí tak, ako ich vidí On.

NAJKRAJ- ŠIA LÁSKA

KL'ÚČOVÝ TEXT:

PIESEŇ
ŠALAMÚNOVA
1, 2-11

ČIERNA SOM, NO PREDSA PÔVABNÁ.
NEOBZERAJTE SI MA, ŽE SOM POČERNÁ,
ŽE MA SLNKO OPÁLILO.

UROBILI MA STRÁŽKYNOU VINICE,
SVOJU VINICU SOM SI VŠAK NEUSTRÁŽILA.
PREZRAD' MI, TY, ČO T'A Z TEJ DUŠE MILUJEM,
KDE BUDEŠ PÁST!'¹

PIESEŇ ŠALAMÚNOVA 1,5-7

Charles F. Gounod bol veriacim človekom a tiež skvelým hudobným skladateľom. Príbeh Goetheho ho inšpiroval ku skomponovaniu opery Faust. Jednou z jej hlavných postáv je Markétka, mladé a nevinné vidiecke dievča, ktoré podlieha pokušeniu vonkajšej krásy. Najznámejšia ária z tejto opery je Pieseň drahokamu, v ktorej sa Markétka pozerá na seba do zrkadla a cíti sa nádherne.

”

Uplynulo veľa rokov, kým som si uvedomil, že krása je omnoho viac než akýkoľvek módný ideál, ktorý nám spoločnosť vnucuje.

“

Pritom spieva toto:

*Čo uzriem, ako je náhle
tvár moja zmenená,
ako blčí v zrkadle tom,
líce mi rumenie.
Si to ty, ó Markétka?
Si to ty? Povedz len!
Povedz len! V tomto lesku, žiari tejto?
Nie, nie, nie som to už,
nie, nie, to sú krajšie tváre,
dcér skôr to kráľovských.²*

Ako to všetko súvisí s Piesňou Šalamúnovou? Dozvieme sa to o niekoľko okamihov. Počas dospievania som rád a veľa čítal, neskôr zvlášť komiksy. Dával som prednosť belgickým komiksom, konkrétne Tintinovi. Bolo to úžasné, pretože som mohol spoznávať históriu a zemepis, detektívne i diplomatické zápletky. V niekoľkých číslach série Tintin sa objavila postava Biancy Castafiore. Aj keď nepatrila k najdôležitejším, vnímal som ju ako paradoxnú postavu. Zastupovala taliansku divu a opernú speváčku s vlastnou ochrannou známkou Jewel Song. Vždy mi pripadala vtípná, pretože Hergé ju kreslil ako statnú, trochu obéznu dámu a napriek tomu sa pred zrkadlom cítila nesmierne krásna. Uplynulo mnoho rokov, než som si uvedomil, že krása je oveľa viac než akýkoľvek módný ideál, ktorý nám spoločnosť vnucuje (preto som podcenil krivky Biancy Castafiore). Zistil som, že krása rastie zvnútra von. A že sa nachádza v blízkosti inteligentnejších očí (než som mal vtedy ja), ktoré ju vidia.

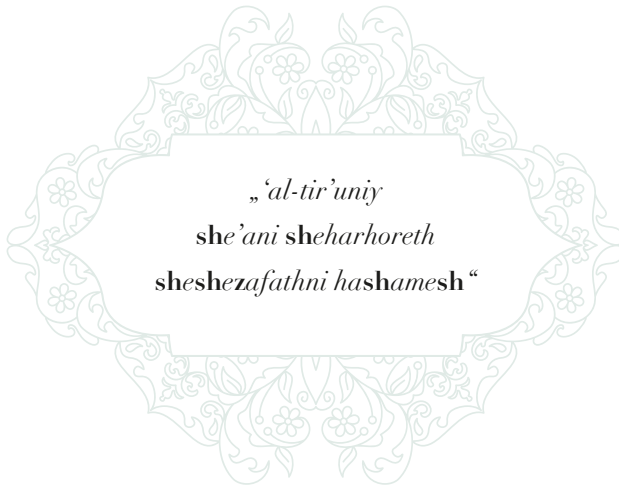
SOM TMAVÁ, ČO TEDA S TÝM?

Šulamitka, ženská protagonistka Piesne Šalamúnovej, bola vidiecka dievčina. Robila to, čo robili vidiecké dievčatá svojej doby: pracovala na poliach. Táto práca zjavne poznamenala jej postavu: jemnosť jej rúk (neboli tak hebké), silu jej svalov (boli pevné) a zvlášť farbu jej kože. Opálená koža je dnes v Európe symbolom toho, že patríte do vyššej spoločenskej triedy (potápanie na Maledívach, surfovanie v Tarifě, opaľovanie v Cancúne alebo na Malorke), ale vtedy to tak nebolo. Svetlá pokožka bola spájaná s bohatými jeruzalemskými dievčatami, ktoré sa nevystavovali slnku, pretože vonkajšie práce vykonávali sluhovia.

Táto dievčina sa pozerá na svoju pokožku, pozerá sa na ľudí okolo seba a hovorí im (dovoľte mi text parafrázovať):

*„Som tmavá, bohaté dievčatá,
ale som atraktívna.
Ako taška Speedy od Louis Vuittonu,
ako Givenchy od Audrey Hepburnovej
na raňajkách u Tiffanyho. °
Nepozerajte sa na farbu mojej kože,
pretože ju opálilo slnko.“*

Mohla by byť atraktívna, keby nezodpovedala vtedajším estetickým normám? Spôsob, akým prezentuje svoj „nedostatok“, nám odhaľuje jej skutočnú povahu, jej bohaté vnútro. Chceme, aby ste si vypočuli tento text v pôvodnom znení. Vyzerá takto:

Prečítajte si tento text nahlas. To je ale veľa sykaviek! A nie sú tam náhodou. Existuje syčanie ako „psssst“ („budte potichu“ alebo „váš predsudok ma nerozhodí“); tieto slová sa však šepkajú, pretože ona nepotrebuje kričať ani sa vnucovať, aby ukázala, kým je; sú to len šepotajúce zvuky, ktoré znejú príjemnejšie ako pieseň tisícky sirén (keď takto hovorila, jej milenc musel byť očarený). Akoby sa snažila dať najavo, že jej vonkajšia krása je dočasná, kým vnútri skrýva skutočné bohatstvo dobra. Niet potom divu, že Šalamún vo svojej bezkonkurenčnej múdrosti dokázal odhaliť a uvidieť jej vnútornú krajinu. Výsledkom bolo, že sa zamiloval do tejto vídieckej dievčiny tmavej pleti, ktorá mala také rôznofarebné srdce.

TYRANIA ESTETIKY

Keď meriate krásu podľa kriviek alebo priamok, na základe symetrie alebo podľa toho, koľko zo svojho tela ukážete, ľahko stratíte hlbšie vnímanie seba i ostatných. Prínajmenšom tieto faktory nakoniec ľudí materializujú. Je pravdou, že v našej konzumnej spoločnosti je bežné meniť ľudí v obyčajné predmety. Ľudia sú však ľudia, a nie predmety. Porovnávanie sa s druhými vedie ku krátkodobým i dlhodobým dôsledkom. Jedným z nich je pocit, že sa za seba hanbíme. Keď nespĺňame požadované parametre ideálu krásy, môžeme sa cítiť trápne a brzdiť nás to. Ďalším dôsledkom je úzkosť, ktorú pociťujeme, pretože vo svojej mysli neustále vyhodnocujeme to, ako vyzeráme. Ideál krásy sa tak stáva jediným faktorom, ktorý dáva človeku hodnotu. To je smutné a veľmi zlé.

Ešte raz opakujem, ľudia sú ľudia, nie sú to veci. Preto ma fascinuje odvaha Šulamitky, keď vyhlasuje, že ona je oveľa viac než farba jej pokožky: je ľudskou bytosťou, ktorá pracuje, cíti, miluje a zaslúži si úctu.

Konzumná spoločnosť nás učí, a dokonca nám to vnucuje, rozpoznať vonkajšiu krásu. Tento trend by sme však mali vyvažovať znakmi, ktoré odkazujú na skutočnú krásu. Rád by som sa s vami podelil o niekoľko prejavov, ktoré nám pomôžu objaviť vnútornú krásu druhých ľudí:

- › **Úsmev.** Úsmev veľa vypovedá o človeku. V skutočnosti z nás úsmev robí človeka. Hovorí sa, že úsmev je o dosť lacnejší ako elektrina, a napriek tomu svieti oveľa jasnejšie.
- › **Láskavosť.** Nie je ťažké byť milý a priateľský. V dôsledku sociálneho napätia však často zabúdame na to, že láskavé slovo v správny čas vykoná veľa dobrého a veľa o nás vypovedá.
- › **Humor.** Keď sa pozeráme na svet trvalo radostne, naučíme sa nebrať podružné veci života príliš vážne a zároveň sa venovať tomu, na čom naozaj záleží. Humor je akýmsi pretlakovým ventilom, ktorý nás oslobodzuje od vlastného ja a našich limitov.
- › **Vďačnosť.** Dobrý človek je vďačný, pretože dokáže oceniť snahu druhých ľudí. Porozumenie druhým a prejavovanie vďačnosti z nás robí ľudí, ktorých si ostatní vážia.
- › **Veľkorysosť.** Veľkorysosť nás núti pozerieť sa okolo seba, rozpoznať potreby ostatných ľudí a podieľať sa na spoločnej solidarite.
- › **Služba.** Veľké srdce býva spojené s veľkými rukami. Touto metaforou chcem povedať, že ak ste dobrí zvnútra, budete dobrí i navonok. Pozorujte ľudí, ktorí majú veľké srdce a dajte mi za pravdu.

”

Je pravdou, že v našej konzumnej spoločnosti je bežné meniť ľudí v obyčajné predmety.

“

- › **Autenticnosť.** Autenticita alebo opravdivosť umožní vnútornej kráse prežarovať von oveľa jasnejšie. Najskôr zo všetkého je potrebné prijať samého seba takého, aký som; to je prvý veľký krok k rastu. Po druhé, keď druhým odhalíme, akí naozaj sme, dodá nám to skutočnú hodnotu; nezhodnotí nás to ako osobu.
- › **Súlada.** Vysoké skóre získame tým, že sa naše činy budú zhodovať s našimi slovami. Život v nesúlade (disonancia) je mimálne smutný a bude tiež neuspokojivý. Človek, ktorý má odvahu uskutočniť a obhájiť svoje ideály a nepoddá sa pritom sociálnemu tlaku, vzbudzuje rešpekt a uznanie.
- › **Transcendencia.** Existuje „krása“, ktorá nemá žiaden hlbší presah. Takí ľudia vyhľadávajú okamžité zážitky, zábavu, endorfíny. Vnútorňa krása však vidí všetko zo širšej perspektívy. Ľudia, ktorí ju vlastnia, pôsobia oduševnenejšie, bez straty svojho postavenia alebo vplyvu. Ako kresťania máme tú výsadu, že náš život aj svet môžeme vidieť priezorom Ježišových zaslúbení, ktoré nášmu pohľadu poskytujú pravú hĺbku.

TRVALÁ PRÍAŽLIVOSŤ

Na základe toho, čo sme si povedali, aké je teda tajomstvo trvalej atraktivity? Niektori povie: Mať pekné telo. Odpovedal by som mu: Skvelé, trafil si klinec po hlavičke! (Áno, bol by v tom sarkazmus.) Dobré, takže telesná atraktivita získala bod, ale iba jeden. Trvalá príťažlivosť stojí na viac ako na jednom alebo niekoľkých takýchto bodoch. Budujeme ju tým, čo hovoríme, svojimi očakávaniami a konkrétnymi zdieľanými skúsenosťami.

Trvalá atraktivita sa zameriava na jedinečnosť oboch zamilovaných. Všimnite si, koľko priestoru venuje Pieseň Šalamúnova opisu telesných vlastností oboch zamilovaných. Nehovorí sa tu, že Šalamún má rád všetky dievčatá ani že Šulamitka má rada všetkých fešákov. Šalamúnovi sa páči Šulamitka – a na nej to, vďaka čomu

je pre neho výnimočná. To isté zažíva Šulamitka so Šalamúnom. Tým hlavným, na čo sa sústreďuje ich láskyplný pohľad, ktorý vytvára trvalú príťažlivosť, je ich milovaný náprotivok. Jób, ďalší múdry človek, povedal: „Uzavrel som zmluvu so svojimi očami, ako by som sa teda smel obzerať za pannou?“ (Jób 31,1) Jób sa rozhodol pozeráť sa pohľadom pravej oddanej lásky, nie pohľadom chvíľkového poblúznenia. Pohľadom lásky sa na seba pozerali aj Šalamún a Šulamitka.

Trvalá príťažlivosť sa vytvára medzi ľuďmi, ktorí vzájomne zdieľajú svoje sny, projekty, vedú zmysluplné rozhovory, odovzdávajú si vedomé pohľady a životné skúsenosti. Spoločne vytvárajú vnútorný svet, ktorý vyrovnáva telesné chátrania v priebehu rokov. Existuje celý rad krátkych i hlbokých okamihov, ideálov a skutočností, ktoré formujú našu povahu a umožňujú nám rozpoznať skutočnú krásu.

”

Spoločne vytvárajú
vnútorný svet, ktorý
vyrovnáva telesné
chátrania v priebehu
rokov.

“

MODLITBA DŇA

Drahý Bože, priznávam, že sa niekedy spolieham len na to, čo vidia moje oči. Dnes Ťa prosím, aby si mi pomohol vidieť a cenil si vnútornú krásu ľudí. Pomôž mi tiež rozvíjať moju vlastnú vnútornú krásu v súlade s Tvojimi hodnotami.

OTÁZKY

1. Čo ťa oslovilo v dnešnej téme? Prečo ťa to oslovilo?

2. Pretože krásu vidia iba „múdrejšie oči“, prečítajte si Genezis 1,26–27 a Efezanom 2,10. Ako dokážete rozpoznať skutočnú krásu? Čo určuje hodnotu človeka?

3. Už ste niekedy mali pocit ako Šulamitka, že vás ostatní ľudia prehliadajú? Možno poznáte niekoho, kto to prežil. Podelte sa o svoje skúsenosti. Čo sa od Šulamitky môžeme naučiť ohľadom zdravého vedomia vlastnej hodnoty?

4. Čo môžeme ako jednotlivci aj ako cirkev robiť, aby sme sa vyhli akejkoľvek diskriminácii a bojovali proti nej, či už na základe farby ľudskej pleti, postavenia či čohokoľvek iného? Premýšľajte o jednej či dvoch aktivitách alebo iniciatívach a podelte sa o ne so skupinou.

HLBŠIE ŠTÚDIUM

- › **Prečítajte si** Pieseň Šalamúnovu 1,5–7. Šulamitka presadzuje svoju vlastnú krásu a zároveň je zraniteľná. Ako vidíš ty sám seba/sama seba? Čo si prajete, aby vo vás videli ostatní? Napíšte vlastnú verziu tohto textu podľa príkladu Šulamitky.
- › **Prečítajte si** Pieseň Šalamúnovu 1,8–11. Ako reaguje Šalamún na Šulamitku? Venujte pozornosť detailom. Čo vás to učí o dôležitosti našich slov?
- › **Preskúmajte** estetické a vzhľadové normy onej doby a porovnajte ich s normami našej doby. Používajte biblické komentáre a slovníky, kontaktujte svojho kazateľa alebo priateľa, ktorý je historikom, alebo požiadajte o pomoc svojho duchovného vodcu. Ukončíte toto cvičenie definovaním vlastných noriem krásy na základe dnešnej témy.
- › **Uvažujte nad výrokom:** „Stále nosíme obraz nášho Boha, aj keď je už slabý. Ako rastieme vo svätosti, v láske, доброте, spravodlivosti, milosrdenstve, milosti, viere, trpezlivosti, pravde a múdrosti, stále viac sa podobáme Kristovi, ktorý vyzerá presne ako Boh. Stať sa lepšími ľuďmi je proces, ktorý s rastúcou jasnosťou a vernosťou odráža samotnú Božiu tvár.“⁴
- › **Pozrite sa** na TedTalk od Breného Browna o zraniteľnosti: „Sila zraniteľnosti.“
[Http://bit.ly/thepowerofvulnerabilityBB](http://bit.ly/thepowerofvulnerabilityBB)
- › **Modlite sa:** Požiadajte Boha, aby vám pomohol rozvíjať charakter, ktorý odráža jeho krásu. Vyznajte tie veci, pre ktoré vaša osoba stráca na kráse.

OSOBNÁ VÝZVA

Dnes sme si prečítali zoznam **9 prejavov skutočnej krásy** (úsmev, láskavosť, humor, vďačnosť, veľkorysosť, služba, autenticnosť, súlad a transcendencia). Zapište si ich do notebooku, na list papiera alebo do aplikácie pre poznámky v telefóne.

Počas nasledujúcich **9 dní** pracujte na každom z týchto ukazovateľov, na jednom denne. Každé ráno si vyčleňte niekoľko minút na zamyslenie nad tým, ako by ste mohli daný prejav uviesť do praxe.

Uvediem niekoľko príkladov: **Usmejte** sa na toho, kto vám „skrži cestu“; buďte **láskaví** k pokladníčke, keď dnes popoludní pôjdete do supermarketu; prejavte **dobrú náladu**, keď hovoríte so svojím „protivným“ susedom; buďte **vďační**, keď vám niekto pomôže, či už je jeho alebo jej pomoc nepatrná... Keď to urobíte, uvedomíte si, že skutočná krása sa ukrýva hlboko pod povrchom a vzhľadom.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: MERANIE TEPLOTY

Pomôcky:

- Veľký teplomer nakreslený na veľkom papieri (s nulou dole a desiatkou hore), každý účastník potrebuje väčšiu samolepku na poznámky a pero.
- Výtlačok druhej časti tejto aktivity.

Popis aktivity

Časť 1

Úprimne sa zamyslite a predstavte si, že svoju krásu meriate pomocou teplomera. Očíslujte svoju krásu hodnotou medzi 0 a 10 (nula – nie som vôbec krásny/krásna a 10 som najlepšia). Napište túto hodnotu na lepiaci poznámkový papierik a nalepte ju na obrovský teplomer vo výške hodnoty, ktorú ste si udelili. (Papierik môžete nalepiť na teplomer anonymne, nie je nevyhnutné, aby ostatní videli, akú známku si sami dáte). Dôležitou súčasťou tejto aktivity je vizuálny efekt teplomeru, na ktorý každý nalepil svoje hodnotenie. Dôležitý je čas osobnej reflexie po druhej časti.

Časť 2

Zmerajte vašu krásu na základe parametrov, ktoré sme si uviedli v dnešnom texte.

	Nikdy 0 bodov	Niekedy 1 bod	Často 2 body	Vždy 3 body
Usmievam sa.				
Konám láskavým spôsobom.				
Dívam sa na svet so zmyslom pre humor .				
Prejavujem vdáčanosť .				
Konám veľkoryso .				
Nesebecky slúžim druhým.				
Som autentický/á , odhalujem pravé ja druhým.				
Konám v súlade so svojimi slovami.				
Žijem život s transcendentnou perspektívou.				

Teraz spočítajte všetky svoje body, vydajte ich 27 a vynásobte 10. Aký stupeň krásy ste získali? Je táto známka podobná tej, ktorú ste si dali na teplomere? Ako to ovplyvní spôsob, akým premýšľate o svojej skutočnej kráse?

Aplikácia

Často prisudzujeme malú hodnotu tomu, čo je na človeku naozaj dôležité. Keď sme malí, učíme sa, že to, čo je dôležité, je vo vnútri, nie vonku. To, čo si vezmeme do neba, je naša povaha, to, akí sme, ako sa správame k ostatným, nie to, ako vyzeráme alebo čo vlastnime. To neznamená, že by sme sa nemali starať o svoje hmotné telo, pretože všetko máme robiť „na Božiu slávu“ (1Kor 10,31). To znamená, že sa máme snažiť viesť zdravý život. Pokiaľ však ide o hodnotenie toho, či je človek krásny alebo nie, musíme sa pozerieť hlbšie, potrebujeme s ním tráviť čas, rozprávať sa..., aby sme zistili, či je naozaj krásny vo vnútri. Možno vám táto aktivita pomohla uvedomiť si, že ste krajší, než ste si mysleli. Možno odhalila presný opak. Dôležité je, že odteraz budete rozvíjať tie črty svojej krásy, ktoré sú cenné v Božích očiach.

AKTIVITA 2: NEJDE O TO, ČO MÁM, ALE O TO, KTO SOM

Prosím, použite uvedený link alebo naskenujte QR kód svojim mobilom a prejdite na aktivitu 2:

<https://bit.ly/MagnaOperaDownloads>

3

Najlepšia láska

KL'ÚČOVÝ TEXT:

Pieseň
Šalamúnova
1,12 2,7

Vydaj sa po stopách oviec. Pôvabné sú tvoje líca s ozdobami i tvoja šija s perlovým náhrdelníkom.

Pieseň Šalamúnova 1,8 10

Ked' si v Biblii (naozaj v Biblii!) prečítame verš o sexe, v našom mozgu prebehne veľký skrat. Ako je možné, že kniha, ktorá nás má duchovne pozdvihnúť, píše o takýchto „telesných“ veciach? Niečo musí byť zle! A nakoniec dôjdeme k presvedčeniu, že to zlé je v inšpirovanom texte, kým ten problém leží skôr v našej hlave.

„To ale nie je možné!“ povieť si. „Žijeme predsa v najrozvinutejšej kultúre celých dejín. A naše myslenie je to najprepracovanejšie.“

„Rád by som vám povedal, že to nie je tak celkom pravda.“

*„Budeš to musieť dokázať“,“
odpoviete mi.*

„Dobre,“

odpoviem.

*„Ale budeš mi musieť venovať veľkú pozornosť, pretože sa na to treba dobre sústre-
diť.“*

Tu je odpoveď. Zdá sa, že sa to začalo u muža, ktorý sa volal Platón, od jeho názorov na svet a na človeka. Tento filozof veril, že človek má duálnu podstatu (že ju možno rozdeliť na dve časti). Jednu časť tvorí duša a druhú telo. Duša podľa neho existovala skôr ako telo a počas svojej existencie mohla vystriedať rôzne telá (tento stav podobný reinkarnácii nazýval metempsychosis). Duša (najmä jej časť, ktorá sa nazývala logistika) podľa neho zahŕňa všetko nadradené, kým telo je nositeľom všetkého podradného. V tomto zmysle bolo všetko „duchovné“ dobré a žiaduce

(v najvlastnejšom slova zmysle), kým všetko „telesné“ nebolo také dobré, aj keď je pre mnohých žiaduce (v inom slova zmysle).

„Dávate dobrý pozor na to, čo hovorím?“

*„Áno, ale dovysvetľuj nám to,“
odpoviete mi.*

Keď to teda zhrnieme, všetko, čo nejako súvisí s duchovným alebo intelektuálnym, je dobré a všetko, čo sa týka tela, už také dobré nie je. Túto myšlienku prevzal kresťanský mysliteľ Tertulian, ktorý povedal: „Pretože všetko, čo sa týka tela, je zlé, potom sex je mimoriadne zlý.“ (Nepovedal to doslova takto, ale vyjadril sa v tomto zmysle).

Možno sa spýtate:

„A uverili mu ľudia?“

„Áno, v skutočnosti mu veria až do dnešnej doby!“

Musím odpovedať.

„Biblia však túto dualistickú myšlienku nezastáva. Všetko duchovné je rovnako dobré ako to, čo sa týka tela.“

„Povedz nám o tom ešte niečo viac.“

Dobre. Pieseň Šalamúnova hovorí o sexe úplne prirodzene, pretože sex v správnom vzťahu (toto si zapamätajte) je úplne normálny. Mal by som asi povedať, že je žiaduci. Ale ako som povedal, v správnom vzťahu.

Deväť vysokých C

Gaetano Donizetti kedysi napísal operu nazvanú *La fille du régiment* (Dcéra pluku). Rozpráva príbeh opusteného dievčaťa Márie, ktorú adoptoval regiment vojakov, dvadsiaty prvý regiment. Vzhľadom na svoj stav si mohla vziať iba niekoho zo skupiny vojakov. Stretla však Tonia, mladého tirolského muža, a rozvinula sa medzi nimi láska. Tonio sa stáva súčasťou pluku a precitene spieva jednu z najťažších árií vôbec (*Ah! Mes amis, quel jour de fête!* [Ach, moji priatelia, aký vzrušujúci deň!]). V tejto časti sa spieva 9 vysokých C. To je neuveriteľné! To mohol dokázať len Pavarotti. Mimochodom, Luciano Pavarotti sa preslávil v roku 1972, keď tento kus spieval v Metropolitnej opere v New Yorku tak, akoby spieval obyčajnú reggaetonovú pieseň Luisa Fonsiho (ospravedlňujem sa za toto porovnanie).

Tonio spieva svoje vysoké C a dáva do toho všetko pre svoju lásku.

A presne o tom je Pieseň Šalamúnova: Dať úplne všetko? Nie je to nenormálne? Máte pravdu, musím to uviesť do súvislostí.

- › Dávať všetko neznamená iba sex alebo „milovanie“. Nejde len o milovanie, ale o skutočný praktický život lásky. Okrem toho, je smutné, že niektorí ľudia stotožňujú slová „odovzdať sa niekomu“ s pohlavným stykom. „Dať všetko“ nie je synonymom divokej vášnivej noci. Ľudia, ktorí uvažujú len v kategóriách tela, o sexe bez súvislostí, sa o veľa pripravujú.
- › Dávať všetko neznamená, že prestanete byť sami sebou. Môžete dať len to, čo máte, takže môžete niečo dávať tak dlho, pokiaľ to ešte stále máte. Rast človeka je právo, o ktorom sa nevyjednáva. Vyjednávať je možné o miere spolupráce v raste s človekom, ktorého milujete a ktorý naopak miluje vás.
- › Dávať všetko vyžaduje prostredie oddanosti, zodpovednosti, dialógu, zdravej intimity a veľkorysosti. Keď poviem „prostredie“, mám na mysli, že to nie je záležitosť len jedného človeka.

Keď sa Šalamún zmieňuje o kaderách Šulamitky (v ich kultúre to bolo niečo veľmi zmyselné, pozri Pieseň Šalamúnova 7,5), nehovorí o letmom okamihu vášne vyvolanom nejakým hormonálnym podnetom. Hovorí o intímnom vzťahu, ktorý súvisí s osobným a verejným záväzkom daného páru. Tento záväzok sprostredkoval sám Boh. A až na základe takejto intimity je možné rozvíjať zrelšiu a veľkorysejšiu povahu človeka.

Prežívanie lásky v páre

Možno vám napadlo, že by ste chceli zažiť niečo také, o čom som teraz hovoril. Možno čakáte, že vám teraz dám návod aj s krokmi, ktoré musíte urobiť, aby ste „žili lásku“, namiesto aby ste „sa milovali“. Pravdou však je, že neexistuje žiaden univerzálny recept, pretože (naše) ingrediencie sú také rozmanité a zaujímavé, že sa nemôžeme obmedziť na niekoľko návrhov. Ale môžem pre vás urobiť to, že vám ponúknem niekoľko podnetov na základe toho, čo som objavil počas posledných desiatich rokov.

Najskôr vám predložím niekoľko **informácií**. Je podstatné, aby sa pár navzájom poznal. Preto je dôležité, aby sme sa vzájomne zoznámili s našou „históriou“, teda s príbehmi z našej minulosti. Prečo? Musíte spoznať život človeka, o ktorého sa zaujímate, aby ste ho mohli zasadiť do kontextu. Napríklad, že sa bojí psov, pretože ten, s ktorým sa hrala ako dieťa, na ňu zaútočil. Že neznáša sójovú omáčku, pretože raz mal alergickú reakciu na PadThai v reštaurácii za rohom. Že je bláznivo zamilovaná do mačiek Spfynx, pretože jednu dostala od babičky, keď bola malá. Mimoriadne si pochutnáva na tofu so sladko-kyslou omáčkou, pretože to raz vyskúšal počas agapé v cirkvi a odvtedy už bol jeho život úplne iný. Ak máte tieto informácie, radšej svojmu dievčaťu dáte mačku než psa. Uvaríte vegánsku večeru pre labužníkov milujúcich tofu a vyhnete sa rezancom a kuracine s thajským nádychom. To dáva zmysel, pretože potom môžete konať v súlade s tým, čo viete.

Poznávanie druhých týmto spôsobom povedie k tomu, že odhalíte ich **jedinečnosť**, to znamená, že pre vás začnú byť odlišní a mimoriadni. Nebudete súhlasiť so všetkým, ale budete rozumieť ich špecifikám. Aj keď vy sami nemáte žiadnu z týchto zvláštností, môžu vás jednoducho dopĺňať. O čom hovorím? Mám na mysli zvláštny pohyb obočia, keď sa ťa na niečo pýta. Alebo onen pohľad dôvery a túžby či spôsob rozprávania príbehu. Určitý spôsob riešenia problémov. To intenzívne a skutočné prijatie, ktoré vám dáva najavo. Sú to detaily, vďaka ktorým sa onen človek odlišuje od všetkých ostatných a kvôli ktorým je pre vás mimoriadne výnimočný.

Ak si prečítate Pieseň Šalamúnovu, budete prekvapení množstvom zvláštností, na ktoré každý z oboch protagonistov poukazuje. Začínajú fyzickými črtami (ktorých je tu mimochodom veľa v porovnaní s tým, nakoľko sa Biblia zameriava na opisy) a ďalej vyjadrujú podrobnosti o svojom správaní a myslení. Keď čítam tieto verše, niekedy mi pripadajú trochu gýčovité. Ale musím priznať, že keď hovorím o svojej žene Esther, myslím, že som tiež asi trochu gýčovitý. Presne tak to je s láskou.

“

Tonio spieva svoje vysoké C
a dáva do toho
všetko pre svoju
lásku.

A presne o tom je
Pieseň Šalamúnova.

”

”

Ide o výrazy plné
významu,
ktorým rozumiete
len vy dvaja.

“

Modlitba dňa

Drahý Bože, ďakujem, že si vytvoril sex
pre zdravý vzťah ako niečo dobré a
žiaduce. Pomôž mi pochopiť tvoj pohľad
na sexualitu tak, aby mi tento pohľad
pomohol prežívať plnohodnotný život.

Predjeme k druhému bodu, ktorým je **záväzok**. Len čo sme vyhodnotili fakty alebo informácie (a sprievodné emócie), je na čase premýšľať o tom, do akej miery sa budeme angažovať v tomto vzťahu, ktorý práve začíname sledovať. Zygmunt Bauman vo svojej knihe *Tekutá láska* vysvetľuje, že ide o jeden z problémov našej spoločnosti. Uvádza, že v komunikácii sme naozaj dobrí, ale desíme sa slova „záväzok“. Bauman predkladá pravdivú diagnózu reality, ale nemali by sme sa uspokojiť iba s diagnózou. Kresťanstvo ide ruka v ruke s odhodlaním. Kristus nás vyzýva, aby sme odovzdali svoj život druhým, pretože On tak žil aj zomrel: prijal záväzok a dodržal ho. Určite všetci potrebujeme vlastný priestor, pretože je to spôsob, akým môžeme nájsť sami seba. Ale neoddeliteľnou súčasťou našej bytosti je zdieľanie priestoru s druhými, pretože sme sociálne bytosti. V skutočnosti sme ako ľudia boli stvorení pre vzájomnú interakciu a oddanosť druhým.

Oddanosť druhým okrem stability páru vedie k jednej z najviac fascinujúcich skúseností v živote, ktorou je vzájomné **porozumenie**. Keď vzťah presiahne rovinu informácií a prejde do prežívania zdieľanej existencie, zrazu pochopíte a rozlíšite hlbší význam určitého pohľadu, gesta alebo slova. Ide o výrazy plné významu, ktorým rozumiete len vy dvaja. Nemali by ste sa o to pripraviť len vďaka strachu zo záväzku.

Nakoniec sa dotkneme **intimity**. V intimite má svoje miesto nahota (fyzická aj emocionálna). Pohľad intimity nie je povrchný, zaoberajúci sa len vonkajškom, ale je to pohľad do hĺbky a pod povrch. Sporadický sex bez poznania druhého nemá s intimitou nič spoločné, pretože jeho cieľom je iba okamžité potešenie. Správny a do kontextu zasadený sex sa dotýka človeka v najintímnejšej sfére jeho bytia. Sex, o ktorom hovorí Pieseň Šalamúnova, sa odohráva v intimite manželstva, v povznášajúcom a zdravom vzťahu. Sex je dobrý a žiaduci, napriek tomu, čo o ňom povedal Tertulián a jeho nasledovníci. Boh chce, aby sme prežívali lásku vo všetkých jej dimenziách, aby sme ju prežívali naplno a dávali druhému všetko, čím sme.

OTÁZKY

1. Čo ťa zvlášť oslovilo v dnešnej téme? Prečo ťa to oslovilo?

2. Aké vierohodné je to, čo Biblia hovorí o sexe a intimite, pre tvoje osobné rozhodnutie? Ovplyvní toto poznanie tvoje ďalšie rozhodnutia? Prečo áno alebo prečo nie?

3. Prečítajte si Šalamúnovu pieseň 2,7; Genézis 2,24 a Efezanom 5,31–32. Čo vás v týchto textoch prekvapilo? Ako tieto pasáže ovplyvnili tvoj pohľad na sex? Ako nám môžu pomôcť pochopiť „správny vzťah“ pre sexuálny život?

4. Prečítajte si nasledujúce výroky a diskutujte o nich:

„Žijeme vo svete, kde sa sexuálne a romantické uspokojenie považuje za konečnú hodnotu. Hovoria nám – ak nemáte sex, tak vôbec nežijete.“¹ a „Moderná spoločnosť nám vnucuje presvedčenie, že nemôžeme žiť bez sexu. Ja skôr verím tomu, že nám ešte viac môžu chýbať priatelia a láska v rodine.“²

HLBŠIE ŠTÚDIUM

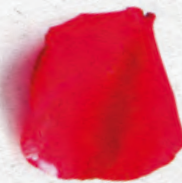
- › **Prečítajte si** niekoľkokrát za sebou pasáž Piesne Šalamúnovej 1,12–2,7. Túto časť by sme mohli nazvať „Radostné očakávanie manželstva“. Aký pokrok vidíte vo vývoji vzťahu Šalamúna a Šulamitky? Podčiarknite si alebo zvýraznite všetky metaforu a opisy každého z oboch partnerov. Čo na nich vyniká pre vás a prečo?
- › **Vyhľadajte**, koľkokrát sa v knihe vyskytne fráza z textu Pieseň Šalamúna 2,7. (Pomocník: pozri kapitoly 3 a 8.) Prečítajte si tieto tri verše v niekoľkých slovenských verziách Biblie, napríklad v Biblii prof. Roháčka, v ekumenickom preklade, študijnom preklade. Venujte pozornosť významovým odtieňom každého z prekladov. Prečítajte si niekoľko biblických komentárov k týmto trom pasážam. Zamyslite sa nad nasledujúcim:
 - Fráza „**pri gazelách a pri polných laniach**“ je prísaha, ktorá sa v celej knihe objavuje trikrát.
 - V pôvodnom hebrejskom jazyku znie táto fráza podobne ako Božie mená *Elohe Sabbaoth* a *El Shaddai*, čo znamená, že túto frázu máme interpretovať ako prísahu pred Bohom.
 - Táto prísaha znamená sľúbiť, že počkáte, až nastane správny čas na prebudenie lásky, a v tejto súvislosti sa to týka aj sexu.³
- › **Zamyslite sa** nad týmto: Aký obraz sexu vykresľuje Biblia? Je pozitívny, alebo negatívny? Aký je Boží zámer so sexom? Uvedte argumenty pre svoju odpoveď. Požiadajte o pomoc svojho kazateľa alebo duchovného učiteľa.
- › **Prečítajte si** 1. list Korintťanom 6,9–20. Ako sa Pavol vyjadruje k otázke sexuality?
- › **Zúčastnite sa** na seminári či prednáške na tému Biblia a sexualita (alebo ich zorganizujte). Požiadajte svojho vedúceho, kazateľa alebo učiteľa o spoluprácu. Aké sú vaše závery?
- › **Modlite sa**: Predložte Bohu v modlitbe svoje problémy, obavy, očakávania a túžby ohľadom sexu. Požiadajte ho o múdrosť a silu, aby ste sa v tejto oblasti rozhodovali správne.

OSOBNÁ VÝZVA

Zamyslite sa nad svojimi obľúbenými seriálmi, filmami alebo situačnými komédiami. Pravdepodobne väčšina z nich, ak nie všetky, obsahujú zamilovaný príbeh alebo intímny vzťah. Premýšľajte niekoľko minút nad vzťahmi jednotlivých protagonistov týchto príbehov. Nepredstavovali sme si, že ten príbeh prežívame sami? Nekoliduje to, na čo sa pozeráme, s princípmi skutočnej lásky, o ktorých dnes čítame v knihe Pieseň Šalamúna?

Dnešnou úlohou je, aby ste si vo svojom časovom rozvrhu oddelili určitý čas (ráno alebo večer) na premýšľanie a rozhodnutie, akým spôsobom budete prežívať svoj súčasný a budúci zamilovaný vzťah (fáza známosti, manželstvo) vzhľadom na dnešnú tému. Vytvorte si plán, ako budete svoje rozhodnutie naplňovať v praktickom živote. Poradte sa so svojimi priateľmi a s kazateľom. Prečítajte si o tejto téme knihu. Jasne si definujte, **prečo** sa takto rozhodujete, **prečo** je to pre vás dôležité a **prečo** chcete svoje rozhodnutie naplniť. Modlite sa, aby ste mohli prežívať svoj súčasný alebo budúci vzťah v súlade s týmito zásadami.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: „DVAJA“, KTORÍ DÁVAJÚ VŠETKO

Pomôcky: Biela alebo farebná lepenka, nožnice, čisté samolepky, zmazateľné fixky na tabuľu, stôl. Hlasové nahrávacie zariadenia (voliteľné).

Popis aktivity

Túto činnosť môžete vykonávať jednotlivo, vo dvojiciach alebo v skupine.

- **Príprava:** Nakreslite a vystrihnite z lepenky 9 nôt „C“. Zakryte každú notu čistým papierom so samolepkou na oboch stranách (predné a zadné). Rozdeľte noty do troch skupín po troch. Ak je vaša skupina väčšia, môžete si vždy urobiť viac nôt, vždy násobok 9. Na zadnú stranu každej z nôt napíše každý z účastníkov vymazateľným perom iný druh slova: 3 noty budú slovesá, 3 noty so všeobecným podstatným menom a 3 noty s prívlastňovacím podstatným menom. Ak vám nejaké noty zostávajú, postup opakujte. Nakreslite tiež odlišné kľúče (husľový kľúč, basový kľúč, altový kľúč ...), zakryte ich a na zadnú stranu napíšte tieto slová: „Záväzok“, „Zodpovednosť“, „Konverzácia“, „Zdravá intimita“ a „Veľkorysosť“. Budú to kľúčové slová a mali by byť ponechané na jednej strane tabuľky. Poďme začať!
- **Časť *Allegro con motto*:** Položte noty „C“ lícom dole na stôl a zamiešajte ich. Každý účastník postupne vstane, prečíta slovo a začne vytvárať príbeh zo slov, ktoré sa objavia, pritom v každom kole sa vyberie nové slovo/nota a pridá sa k príbehu. Dôležitým bodom tu nie je ani tak obsah príbehu, ale skôr to, aby sa príbeh rozprával rýchlo, bez prílišného premýšľania, a nesmie sa opravovať a meniť zápletku. Existuje iba jedna podmienka: do zápletky sa musia zahrnúť frázy „dať všetko“ alebo „dať svoje všetko“ (a podobné kombinácie). Prípadne môžete celý príbeh nahráť pomocou nahrávacieho zariadenia.
- **Časť *Adagio reflexivo*:** V tejto časti sa pokúsime buď ako jednotlivci, alebo ako skupina spomenúť si na vymyslený

príbeh. Zameriame sa na rôzne opísané udalosti. Budú sa obracať notové kľúče jeden po druhom a zamyslíme sa nad kľúčovým slovom a jeho vzťahom k vytvorenému príbehu. Napríklad: Ako prejavujú aktéri príbehu slovo „záväzok“? Môžu zmeniť niektorý aspekt tak, aby príbeh napríklad zdôraznil viac „zodpovednosti“ a pod.

Aplikácia:

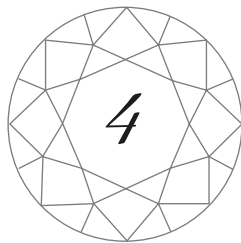
Ako vysvetľuje Victor v tejto knihe, rozhodnutie dať všetko pre pravú lásku je závažné rozhodnutie, ktoré by sa nemalo zlahčovať, nemalo by sa robiť v zhone alebo bez dôkladného zvažovania. Dať do vzťahu všetko, aby to „znelo tak, ako má“, vyžaduje starostlivé zváženie, dôveru za každou „zahrnou notou“, jemné doladenie ideálneho kľúča a schopnosť riadiť sa taktovkou Boha dirigenta.

AKTIVITA 2: JEDNOTLIVÉ V MNOŽNOM

Prosím, použite uvedený link alebo naskenujte QR kód svojim mobilom a prejdite na aktivitu 2:

<https://bit.ly/MagnaOperaDownloads>

Najčistejšia láska

KL'ÚČOVÝ TEXT:

Pieseň Salamúnova 2,8-3,5

Večery v stredomorskom podnebí majú zvláštnu atmosféru. Svetlo sa halí do zlatistých farieb a predlžujúce sa pokojné tieň človeka pozývajú k zamysleniu. V letných mesiacoch vytrvalá horúčava ustupuje vánku večerných hodín. Čas venovaný práci stráca svoj význam a je nahradený časom stráveným s rodinou alebo s priateľmi. Už od popoludnia sa môžete tešiť, ako budete sledovať západ slnka alebo sa rozprávať o svojich alebo Božích veciach.

Vidím, ako Šalamún a Šulamitka spolu sedia na skale a sledujú, ako slnko zapadá za kopce. Šalamún svojej milej rozpráva, že za tými slnkom zaliatymi horami leží veľké more. Hovorí s ňou o svojich projektoch s kráľovstvami severných končín, o tom, ako títo ľudia vedia pracovať s drevom, a hovorí s ňou o svojich plánoch postaviť chrám pre Boha. Ona sa na neho pozrie zaujatá jeho očami a dostane odvahu sa ho opýtať na zvyky tých ľudí, ako sa obliekajú... Sú ich ženy krásne?

*Milý môj patrí
mne a ja jem, Tomu,
čo pasie medzi ľaliami.
Prv ako zovanie deň
A stratí sa každý tieň.*

Pieseň Šalamúnova 2,16.17

Šalamún sa usmeje a zamilovane odpovie:

„Sú krásne, ale nie sú také krásne ako ty. Si úžasná.“

„To hovoríš všetkým,“ odpovedá mu Šulamitka s jemnou výčitkou.

„Ty vieš, že to nie je pravda. Mám oči len pre teba, moja holubica. Si krásna a tvoj hlas je tak sladký...“

„Robíš to zase.“

„Čo robím zase?“

„Povedz mi úprimne, sme stvorení jeden pre druhého?“ pýta sa odvážne.

„Sme stvorení jeden pre druhého,“ odpovedá Šalamún s úplnou istotou.

Domnievam sa, že v tejto chvíli vyznania čistej a úprimnej lásky sa hladili po rukách a v ich dušiach prebiehala elektrizujúca explózia emócií. Keď na vás neútočí neistota a nedôvera, je oveľa ľahšie užívať si večerný vánok a predlžujúce sa tieň.

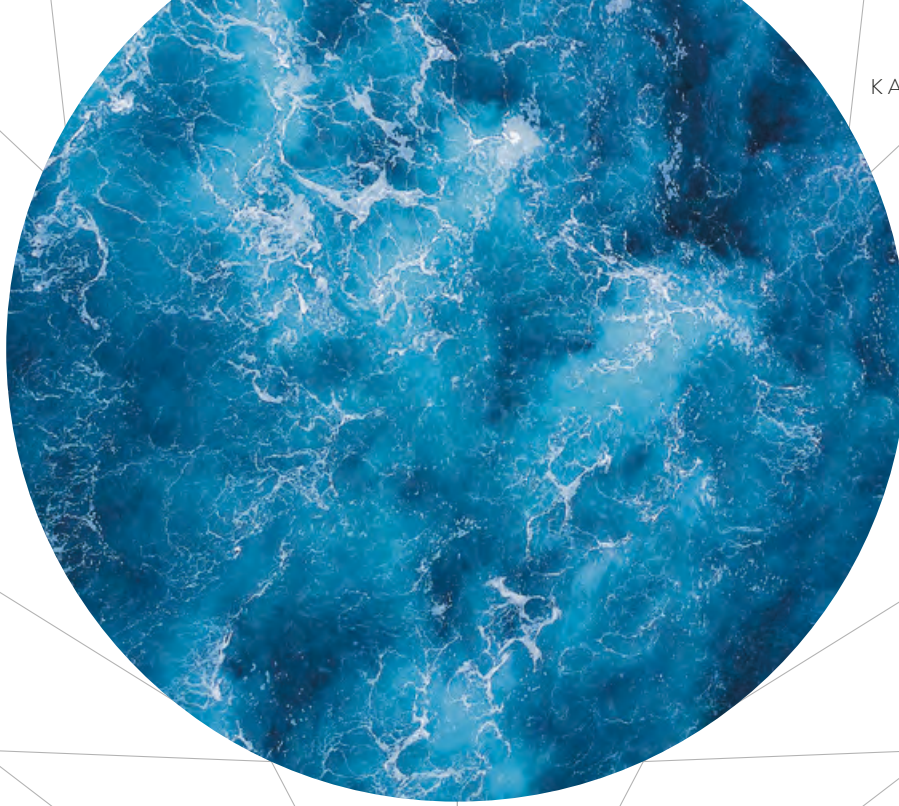

Šalamún alebo Mozart?

Na rozdiel od Mozartovho Dona Giovanniho Šalamúnova opera hovorí o čistote. Opera Wolfganga Amadea Mozarta *Potrestanie Libertina alebo Don Giovanni* mala premiéru 29. októbra 1787. Dielo je o Donovi Juanovi, literárnom prototype zvodcu, ktorý je známy tým, že v milostných vzťahoch nerešpektuje žiadne pravidlá morálky a vernosti. Don Giovanni je spájaný s mnohými prídavnými menami (slobodomyselný, arogantný, promiskuitný, neslušný), ktoré sa stali normou pre mnohých dnešných ľudí. Keď niekoho nazveme Donom Juanom alebo Casanovom (mimocho- dom, Giacomo Casanova sa zúčastnil na premiére tejto opery v Prahe), v našej spoločnosti sa to považuje za kompliment. Hodnota mnohých ľudí sa meria podľa počtu žien či mužov, ktorých zviedli. Byť emocionálnym predátorom dnes stále neznamená mať zlú povesť.

To je však v rozpore s posolstvom Biblie. Božie Slovo opisuje dobrych milencov pomocou iných prídavných mien (čistota, nevinnosť, bezúhonnosť, vernosť, slušnosť). Tieto vlastnosti sú také zaujímavé a sú takými skvelými prvkami zdravých vzťahov, že stojí za to sa o nich porozprávať. Zamerajme sa teda na ne z piatich pohľadov:

- › **To, čo je moje, verus čo je naše.** Je čas, kedy máme myslieť len na seba, a je čas myslieť na človeka, ktorého milujeme. Počas detstva je normálne myslieť iba na seba. Ako človek rastie, učí sa zdieľať priestor s druhými a chápe ich myšlienky, prechádza z etapy myslenia sústredeného na seba do fázy, keď sa teší zo vzťahov s ostatnými. Don Giovanni z prvej etapy nikdy nevyrástol a nechal sa ovládať svojím sebeckým ja. Pieseň Šalamúnova predstavuje prirodzeným spôsobom vzťah zdieľania s druhým (dokazuje to napríklad to, ako celá kniha používa slovo „nás“: 1,16–17; 2,9.12.15; 7,13). V zdravom vzťahu je základom to spoločné, „čo je naše“.

› **Nejasné verzus transparentné.** Osobné vzťahy sa podobajú vode. Ak je voda čistá, veríme, že ju môžeme vypiť; ak je zakalená, dvakrát premýšľame, než sa napijeme. Don Giovanni v snahe zvädzať ženy používa leš a klam. Tento nárazový spôsob nečestného konania ho privedie k existenčnej biede. Pieseň Šalamúnova vyniká svojou priezračnosťou. Niekedy sa nám zdá, že je až príliš nevinná (pamätáte si na naše rozprávanie o sexualite?). Prečo? Pretože nevinnosť je správny spôsob, ako sa pozeráť. Keď text hovorí, že Šulamitka má oči ako holubica (1,15), hovorí sa o nevinnom a správnom spôsobe videnia. Naráža na rajskú záhradu, kde Adam a Eva chodili nahí, ale necítili sa ako nahí. Zdravý láskyplný vzťah sa vždy vracia do raja, do okamihu, keď hriech ešte neexistoval. V Edene nájdeme pravú povahu milostných vzťahov. Vládla tam čistota a v budúcnosti na obnovení Zemi bude zase vládnuť čistota. Nemali by sme sa začať pripravovať na tento okamih, ktorý očakávame?

› **Špinavé verzus čisté.** Možno ste si prečítali posledný odsek a teraz sa cítite smutne, pretože ste sa z nejakých dôvodov zašpinili nárazovými vzťahmi. Ak áno, ste na správnom mieste. Biblia nám nepredkladá zoznam dokonalých a nepoškvrnených svätých ľudí. Naopak, uvádza príklady životov mnohých ľudí, ktorí sa zašpinili. Na rozdiel od reality show, ktoré žijú zo špiny, nás Biblia vyzýva, aby sme sa nechali očistiť. V tomto zmysle chcem s vami zdieľať 73. žalm. V tejto piesni sa Azaf domnieva, že nemôže byť znovu čistý a bezchybný (73,13), ale nakoniec dochádza k záveru, že s Bohom sa to môže zmeniť: „Mne však v Božej blízkosti je dobre, Pána Hospodina mám za svoje útočisko, preto rozprávam o všetkých твоich činoch.“ (73,28). Aj keď bol tvoj život takzvané „4x4“, Boh ti dáva príležitosť žiť „1x1“ (ty a On – a potom ty a ďalší pre teba dôležitý človek).

”

Osobné vzťahy sa podobajú vode. Ak je voda čistá, veríme, že ju môžeme vypiť; ak je zakalená, dvakrát premýšľame, než sa napijeme.

“

› **Vulgárny verzus vycibrený.** V minulosti romantizmus vďaka vplyvu platonickej lásky predvádzal zdvorilé spôsoby (nazval by som ich mydlovými). V dnešnej dobe, vďaka vplyvu konzumnej lásky, začala naopak vládnuť vulgárnosť. To, čo by malo byť súkromné, sa bez zábran odkrýva a „stelesňuje“. Viem, že by som si voľbu tohto slova mal dvakrát rozmyslieť, pretože práve to predáva pornografia: „mäso“ (telo). Don Giovanni prevzal určitý príbeh a vulgárnosť sa stáva novou normou. Pieseň Šalamúnova nás však vyzýva, aby sme zostali jemní a vycibrení. Keď Šalamún hovorí so Šulamitkou, vysvetľuje, že

”
*Pravá láska stále viac žiari
 a hreje, pretože jej plameň
 pochádza od Boha.*
 “

Ja viem, do ktorého tímu patrí. Vy ešte stále pochybujete? Ja dávam prednosť láske, ktorá ma oslobodzuje od môjho ega a umožňuje radowať sa z tvojej slobody. Pretože nechcem znášať veci, ktoré nevidím alebo nechcem prežívať. Pretože chcem cítiť pokoj v srdci, ktorý je výsledkom česťnosti. Pretože som už unavený z pocitu zraňovania vinou a chcem sa na svojho partnera pozeráť s čistotou a jemne. Pretože som znechutený vulgárnosťou a viem, že som určený na to, aby som prežíval kvalitný vzťah. Pretože som už unavený z potkynania a pádov, chcem vedieť, kde stojím a čo vnášam do vzťahu, aby bol zdravý (a dúfam, že aj vykupujúci). To nemôže už nič prekonať. Chcem – ako lúbezná holubica – žiť z čistej lásky. Neváhajte, ide o čistú lásku.

spôsob, akým hovorí, je sladký ako med (4, 11). Praktizovanie jemnosti a pokory prirovnáva k šafranu (alebo k ruži šáronskej, 2, 1) a k ľalii – obyčajnej, a predsa krásnej, vznešenej kvetine. Nepotrebuje okázalosť, pretože všetko krášli svojou jednoduchosťou. S týmto pohľadom vám odporúčam prežiť revolúciu v elegancii (nepodporujem žiadny triedny boj, ale preferujem viac tú jednu triedu). Skončíme s vulgárnosťou!

- › **Tma verus svetlo.** Mnoho mladých ľudí sa pohráva s milostnými vzťahmi, akoby sa hrali s pinatou: zavrú oči a poslepiacky strieľajú. Niekedy sa im podarí trafiť sa, inokedy cieľ minú. Je normálne, že Don Giovanni žije v temnote svojich pocitov, lebo sa rozhodol žiť v náhodných vzťahoch. Ale my tak žiť nechceme. Zjavilo sa nám Svetlo, a preto chceme byť svetlom. Nemôžeme trvalo žiť v zmätkoch a podľa vlastných pravidiel, pretože máme prístup k tomuto Svetlu. Pieseň Šalamúnova 8,6 sa zmieňuje o silnom plameni nazvanom „Hospodinov plameň“. Pravá láska stále viac žiari a hreje, pretože jej plameň pochádza od Boha. Nemalo by zmysel mať prístup k tejto múdrosti, a pritom ju ignorovať. Jednoducho stačí zapnúť „prepínač“, ktorým je Ježiš, a uvidíme všetko v inom svetle.

Konečné skóre: Don Giovanni = 0 / Šalamúnova pieseň = 5.

Pôjdem ešte ďalej: Čo keby ste si tieto slová (Pies 8,6) „vytetovali“ na svoje srdce? (Tetovanie na telo ja sám neodporúčam).

Modlitba dňa

Drahý Bože, často sa posolstvo spoločnosti úplne rozchádza s ideálmi, ktoré si mi dal. Verím, že mi pomôžeš, aby som každý môj vzťah prežíval/a v čistote, pretože chcem budovať čo najlepšie vzťahy.

OTÁZKY

- 1. Čo ťa zvlášť oslovilo v dnešnej téme? Prečo ťa to oslovilo?**

- 2. Autor hovorí o piatich perspektívach, o ktorých musíme uvažovať, ak chceme prežívať čistú lásku: sú protikladom toho, čo navrhuje dnešná spoločnosť, oproti tomu, čo odporúča Boh v Biblii. Čo si myslíte o každom z jeho návrhov?**

Čo je moje oproti tomu, čo je naše. _____

Nejasné oproti transparentnému. _____

Špinavé oproti čistému. _____

Vulgárne verzus vycibrené. _____

Temné verzus ožiarené Svetlom. _____

- 3. „Viem, že som určený pre skutočne kvalitné vzťahy.“ Ako by ste definovali kvalitný vzťah? Ako táto myšlienka môže ovplyvniť váš vzťah s ostatnými ľuďmi?**

- 4. Autor navrhuje, aby sme vzťahy prežívali čistými očami. Čo nás 1. Tímotejovi 5,1–2 učí o tom, ako spolu prežívať vzťah?**

HLBŠIE ŠTÚDIUM

- **Prečítajte si** Pieseň Šalamúnovu 2,8–3,5 niekoľkokrát po sebe. Podčiarknite alebo zvýraznite si všetko, čo vás zaujme.
 - Opakuje sa v tejto pasáži niečo? Kde a čo?
 - Pieseň Šalamúnova 2,11–13 hovorí o zmene ročného obdobia. Je možné nájsť určitú paralelu medzi zmenou ročného obdobia a rôznymi fázami vzťahu (priateľstvo – známosť – manželstvo)?
 - **Skúmajte:** čo môžu predstavovať lišky v Piesni Šalamúnovej 2,15? A čo môžu predstavovať vinice?
 - Šalamún a Šulamitka pociťujú intenzívnu túžbu, aby sa našli (3,1–2), aj keď vedia, že musia vyčkať, až nastane vhodný čas (2,7; 3,5; 8,4). Myslíte si, že je dobré a pozitívne cítiť sexuálnu príťažlivosť voči svojmu partnerovi/priateľovi/priateľke? Prečo áno alebo prečo nie? Čo Pieseň Šalamúna hovorí o tom, ako sa správne vysporiadať so sexuálnou príťažlivosťou?
- **Prečítajte si** Pieseň Šalamúnovu 2,16 ešte raz. Čo sa môžeme naučiť z vyhlásenia Šulamitky?
 - Tento verš môžete vyjadriť formou umenia, písmom, básňou alebo piesňou.
- **Prečítajte si** text Piesne Šalamúnovej 3,1–5. Toto je prvý sen, ktorý v Piesni Šalamúnovej nájdeme.
 - Aký efekt má opakovanie vo veršoch 1 a 2? Ako je vyriešené napätie, ktoré opisuje?
 - **Zamerajte sa** na text v Piesni Šalamúnovej 3,4. Sníva Šulamitka o naplnení svojho manželstva so svojim milovaným, alebo sa ho snaží chrániť až do svadobného dňa (pozri 1,4; 3,5; 8,2)?
- **Prečítajte si** text u Jána 8,1–11. Možno ste vždy nenaplnili Boží ideál. Čomu vás toto stretnutie medzi Ježišom a ženou prichytenou pri cudzoložstve učí o odpustení a milosti? A čo nám uvedený príbeh hovorí o druhej šanci?
- **Modlite sa:** Otvorte svoje srdcia Bohu a povedzte mu o svojich vzťahoch (priateľstvo/známosť/manželstvo). Požiadajte ho o múdrosť, aby ste vedeli budovať naozaj kvalitné vzťahy. Pozvite Ducha Svätého, aby vám ukázal, čo potrebujete zmeniť alebo zlepšiť.

OSOBNÁ VÝZVA

Urobte si zoznam piatich protikladných výrokov, ktoré autor uviedol v texte. Môžete tiež venovať čas analýze toho, ako vaše vzťahy vyjadriť formou kresby alebo písma. Dôležité je venovať čas tomu, ako vaše vzťahy odrážajú princípy a formy správania, ktoré Šalamún predkladá vo svojej knihe. Uvedomte si, že môžete byť buď *v tíme Šalamúna*, alebo *v tíme Dona Giovannihô*.

Teraz si predstavte konkrétne okamihy vo vašich vzťahoch, v ktorých ste neplnili princípy Piesne Šalamúnovej. Čo môžete urobiť, aby ste tieto princípy uviedli do života? Premýšľajte o konkrétnych príkladoch a stanovte si niekoľko cieľov, ktoré chcete dosiahnuť počas nasledujúcich 72 hodín. Aký bude váš ďalší krok? Modlite sa k Bohu a požiadajte ho, aby vám pomohol zmeniť všetky nedostatky na tomto zozname a presunúť vás do *tímu Šalamúna*.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: VODNÝ FILTER

Pomôcky:

1. Priehľadná plastová fľaša s vrchnáčikom
2. Pohár zeminy
3. Pohár piesku/štrku
4. Pohár okruhliakov/kameňov
5. Nôž
6. Bavlna alebo bavlnená látka
7. Aktívne uhlie (voliteľné)

Popis aktivity

Podzemná voda sa prirodzene filtruje, keď prechádza rôznymi vrstvami pôdy, kameňov, štrku a piesku. Tým, ako voda prechádza týmito vrstvami, nečistoty, ktoré má v sebe, sa postupne filtrujú, až sa dosiahne vyšší stupeň čistoty.

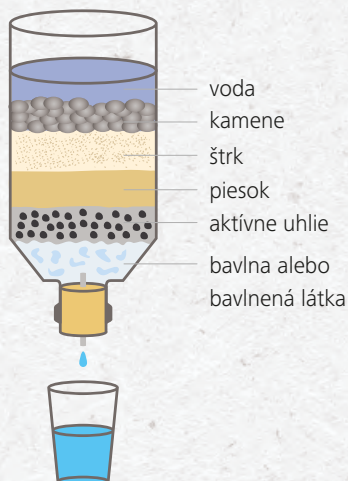
Na túto činnosť si vyrobíme domáci vodný filter z priehľadnej plastovej fľaše a z niekoľkých materiálov:

1. Vo viečku vyrežte otvor a fľašu uzavrite.
2. Odrežte dno fľaše asi 2 cm odo dna.
3. Obráťte fľašu hore dnom a vo vrstvách pridávajte nasledujúce materiály v tomto poradí: bavlna, aktívne uhlie, piesok, pôda, štrk (kamienky).
4. Nalejte znečistenú vodu na hornú vrstvu z kameňov a sledujte, ako sa priechodom rôznymi vrstvami materiálov filtruje, až dole začne vytekať vyčistená voda.

Aplikácia

V živote často prechádzame rôznymi situáciami, ktoré v nás vyvolávajú pocit, že nás „tlačí kamienok v topánke“. Pozitívne na tom je, že takéto situácie nám môžu pomôcť rásť a zbaviť sa škodlivých vecí.

Urobte si čas na stíšenie pred Bohom. Porozprávajte sa s ním o tom, čo práve prežívate vo vzťahu priateľstvo/známosť/manželstvo. Požiadajte ho, aby vám ukázal, ako vám každý z týchto vzťahov môže pomôcť „obrušiť“ drsné okraje vašej povahy.

AKTIVITA 2: OZAJSTNÉ JEDLO

Prosím, použite uvedený link alebo naskenujte QR kód svojim mobilom a prejdite na aktivitu 2:

<https://bit.ly/MagnaOperaDownloads>

Najprínosnejšia zmluva

KL'ÚČOVÝ TEXT:

Pieseň Šalamúnova 3,6-11 a Žalm 45

*Vyjdite a pozrite, sionské dcéry, na kráľa Šalamúna,
na korunu, ktorou ho matka korunovala v deň jeho svadby,
v deň, keď mu plesalo srdce.*

Bol to začiatok upútavky na romantický film s najvyššou tržbou roku 2008, *Mamma Mia*. Pri propagácii boli použité prvky, ktoré zaručujú istý úspech: hudba skupiny ABBA, pozadie gréckeho ostrova nazývaného Kalokairi (fiktívny, ale nádherný, ako sa dá očakávať od gréckeho ostrova), mladý pár, ktorý sa chce brať, a nejasnosti okolo otca nevesty. Podľa očakávania bol film veľmi úspešný. Pokračovanie prišlo o desať rokov neskôr: *Mamma Mia! Sme tu znova!* Výsledkom bol zisk 349 miliónov dolárov.

Je zaujímavé, že táto reklama mala podobné prvky ako romantický muzikál, ktorý inšpiroval celé generácie: *The Sound of Music* (s Juliou Andrews a Christoferom Plummerom). Je však medzi nimi jeden obrovský rozdiel: v priebehu rokov spoločnosť zmenila svoj pohľad na manželstvo. V rokoch 1965 (*The Sound of Music*) až 2018 sa stav manželstva ako sociálnej inštitúcie značne zhoršil. Je v tom zvláštny paradox, pretože väčšina ľudí stále snívá o dokonalej svadbe, a zároveň stále viac znehodnocujú koncept manželstva. Všimnite si tohoto nevyváženého pomeru: pompéznosť svadby oproti dĺžke manželstva. Mal som príležitosť zúčastniť sa na mnohých svadbách a všimol som si, že oslavy sú stále veľkolepejšie, kým záväzky čoraz chatnejšie.

V tom istom roku 2018 vyslovila britská komička Kate Smurthwaitová nasledujúce vyhlásenie v programe *Good Morning Britain*: „Sobáš by sa mali uzatvárať po telefóne, rovnako ako zmluva na 24 mesiacov,“¹ a dodala: „Ak máte mobilný telefón a stojí vás 80 libier mesačne a nájdete rovnakú ponuku za 25 libier, povedala by som, že by ste do toho mali ísť. Ak ste vo vzťahu s niekým, kto vás vezme na večeru raz za mesiac, a dostanete ponuku od niekoho, kto vás vezme na večeru dvakrát týždenne, potom ho vymeňte, pretože žijete len raz.“

„*Snom každého dievčata alebo chlapca v Biblii bola svadba,
na ktorej by bol hosťom Boh.*“

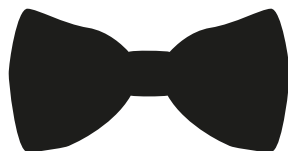
Ľudia na to okamžite reagovali a komentovali to napríklad takto :

- › **Ironický divák:** Rozvod je jednoduchší ako zrušenie zmluvy na telefón.
- › **Fundamentalista:** Úprimne povedané, ľudia, nemusíte si brať bl ** a ... Prestaňte si robiť žarty z inštitúcie manželstva!
- › **Purista:** Zmluva o spolužití je ako byť partnermi na základe nejakého obchodného práva. Nehovorme tomu manželstvo. To je provokácia. Navyše to, čo táto žena hovorí, nie je nič nové. Existujú tisíce slobodných ľudí, ktorí prebiehajú zo vzťahu do vzťahu po celý svoj život.
- › **Dogmatik:** Manželstvo by malo trvať, kým nás smrť nerozdelí. Niektorí ľudia k manželstvu pristupujú ako k hre. Manželstvo je o odovzdaní a vernosti, odhodlaní a úsilí, o životnom projekte, ktorý nemá dátum vypršania platnosti. Problémom nie je manželstvo, problémom sú ľudia, ktorí k manželstvu pristupujú ako k hre a nedokážu urobiť záväzok oddanosti alebo vyvinúť dostatočné úsilie; tí, ktorí nevedia, čo je zmyslom a obsahom manželstva. Prosto, radšej do manželstva nevstupuj.

Keď som si tieto komentáre čítal, musel som premýšľať o niektorých ľuďoch, ktorých poznám a ktorí hovoria presne to isté. Je zrejmé, že romantický duch spoločnosti bojuje so strachom zo záväzku. Nemali by sme v dôsledku nášho sarkazmu reagovať tak, že sa budeme distancovať od ostatných alebo že na nich budeme útočiť z náboženskej pozície ako teroristi. Prečo? Pretože ľudia

v tejto oblasti tápu a potrebujú spoznať to najlepšie z nás a našich ideálov. Každý deň počujem ľudí hovoriť o ich vzťahových bolestiach, ale namiesto pravdivého vyjadrenia používajú zjemnené pomenovanie. Radšej hovoria „dočasné prerušenie spoločného života“ ako „rozvod“, „už sa neprítahujeme“ namiesto „prežívame manželskú krízu“, „novo si nastavujeme pocity“ namiesto „stratili sme lásku“ alebo – a toto je dôležité – namiesto „som neverný/ neverná hovoriam „prežívam novú skúsenosť“ a „otvorený vzťah“ namiesto „vzťah bez vernosti“. A v textoch, ktoré obsahujú také frázy, súčasne nájdete odkazy na články ako: „Päť tajomstiev, vďaka ktorým váš vzťah vydrží“, „Ako zabezpečiť, aby vás váš partner nepodvádzal“, „Ako budovať šťastné manželstvo“ atď. Títo ľudia nepochybne potrebujú pomoc.

Počas svojho doktorandského štúdia odboru lingvistiky (biblických jazykov) som mal kolegyňu, ktorá žila spoločne so svojím priateľom. Bola to múdra, aktívna mladá žena. Kedykoľvek sme sa začali baviť o jej vzťahu, jej výraz sa dramaticky zmenil. Jedného dňa sa počas prestávky rozhovorila a priznala, že snívala o svadbe, ale zároveň z nej mala strach. „Prečo?“ – spýtal sa jeden z doktorandov, ktorý študoval arabčinu. „Pretože ak to navrhnem, náš vzťah sa pravdepodobne skončí,“ odpovedala a bolo vidieť, že sa toho

bojí. Konverzácia sa tým skončila. Vrátil som sa domov bez irónie, bez radikálnych myšlienok, bez terminologických vysvetlení (ktoré sú pre mňa skôr závislosťou), bez zoznamu biblických veršov. Bol som z toho smutný. Diskusia v spoločnosti je jedna vec, aj keď je maskovaná v piesni skupiny ABBA, avšak životná realita je vec iná, pretože v príbehoch skutočných ľudí sa nachádza osamelosť, frustrácia, neistota a nespokojnosť a o tom sa v akademických rozpravách nehovorí.

Hostina vo veľkom štýle

Biblia je známa tým, že spája svadby s hostinami. Snom každého dievčaťa alebo chlapca v Biblii bola svadba, na ktorej by bol hosťom Boh. Najpozoruhodnejším textom Piesne Šalamúnovej je opis svadby Šalamúna a Šulamitky. Sny mladého vidieckeho dievčaťa (Pieseň Šalamúnova 2,8–9) sa naplnia v úžasnom okamihu, oveľa krajšom než svadba na gréckom ostrove (so všetkým, čo z toho vyplýval), s dôrazom na detaily a pritom veľa extravagancie (3,6–5,1). Čo k tomu povedať? To je presne to, čo by ste očakávali! Každý bol úžasný (Izaiáš 61,10; Jeremiáš 2,32), šťastný (Pieseň Šalamúnova 3,11), obklopený radostným zástupom (Zjavenie 19,7), so sprievodom hudby a tanca (Jeremiáš 7,34), uchvátený tým, ako prebiehala výmena darov (1. Kráľov 9,16).

Žalm 45, milostná pieseň synov Kóracha, opisuje jeden taký okamih. Potom, čo chválil nevestu a ženícha, vzrušene prevoláva (45,17):

*„Tvoje meno budem pripomínať
po všetky pokolenia;
preto ti národy budú vzdávať
chválu naveky a navždy.“*

Svadba nebola bezvýznamnou udalosťou, na ktorú by sa malo zabudnúť. Symbolizovala oveľa viac. Bolo to verejné predstavenie a súčasne záväzok pred verejnosťou, že nevesta a ženích si rovnako ako Adam a Eva želajú, že budú jedno, budú žiť ako jeden, spolu snívať a spoločne stavať. Prví ľudia nemali strach zo záväzku, pretože mali najlepšieho „trénera“ a „terapeuta“ – môžete mu hovoriť, ako chcete – Boha. To nám pomáha prekonávať naše obavy, krízy a sklamanie a umožňuje obnovovať puto lásky. Žiadna svadobná agentúra nie je ako On, žiadny manželský terapeut sa mu nevyrovná. Nikto sa mu nevyrovná, pretože bol to On, kto pre nás naplánoval a pripravil manželstvo. Musel na to mať nejaký dôvod. Premýšľajte o ňom.

Nenechajte si ujsť slávnostnú hostinu

Keď si uvedomím, že Ježiš začal svoju pozemskú službu na svadbe, musím sa usmievať. Keďže hovoríme o Ježišovi, budem sa mierniť, ale... „Začal tým, že sa baví a užíva si šťastie novomanželov. Predstavujem si, ako plánuje svoje aktivity na ďalšie tri roky. Podľa mňa si hovorí: „Najskôr pôjdem na svadbu. To bude dobrý začiatok, tak ako v Edene. Týmto spôsobom potvrdím, že láska môjho Otca ešte stále žije medzi manželmi. „Všimnite si, Ježiš rád zahrnul svojho Otca (ďalšie ABBA, ale oveľa melodickejšie než švédská kapela) do všetkého, najmä do rozhodnutí, ktoré sú v živote dôležité, ako by to napokon malo byť pri všetkých zásadných voľbách v našich životoch. Ako by to povedala Sofia: „Chcem dokonalú svadbu a chcem, aby ma môj otec priviedol k oltáru.“

Mimochodom, v Ježišovej dobe nebolo manželstvo až také populárne. Veľa ľudí jednoducho žilo spoločne, kým nemali deti, čo bol okamih, kedy sa rozhodli vstúpiť do manželstva, aby rodine zabezpečili určitú stabilitu. Je vidieť, že možno nebudeme takí „moderní“, ako si myslíme. Najväčšia oslava v manželstve neprebíha vo svadobný deň, aj keď trvá hoci celý týždeň. Prebieha každé ráno bežného života, keď sa objavíte vedľa človeka,

Modlitba dňa

Drahý Bože, záväzok a oddanosť sú občas náročné. Priznávam, že rozhodnutie o láske niekedy beriem na ľahkú váhu. Niekedy si neuvedomujem, ako hlboko duchovné sú milostné vzťahy. Pomôž mi, aby som sa naučil/naučila vážiť si dar, ktorý si nám dal, keď si pre nás pripravil manželstvo.

ktorý vás naozaj miluje, vo vzťahu, ktorý je dlhodobý. Nejde o to, akú zubnú pastu používate, či chodíte na rande alebo ako často máte sex. Je to o dvoch ľuďoch, ktorí majú vzťah k Bohu a spoločne povahovo rastú a dospievajú. Je to o dvoch ľuďoch, ktorí sú veľkorysí, rešpektujú svoje odlišnosti a prejavujú si úctu. Je to o tom, že vášň zamilovanosti nahradia skutočnou láskou. Vyzerá to romanticky ako z filmu, ale je to skutočné a pravdivé.

„Najväčšia oslava v manželstve neprebíha vo svadobný deň, aj keď trvá hoci celý týždeň.“

OTÁZKY

1. Čo ťa zvlášť oslovilo v dnešnej téme? Prečo ťa to oslovilo?

2. Prečo pre nás Boh „vymyslel“ manželstvo? Aký je biblický koncept manželstva? Prečítajte si znovu Genezis 2,24 a Efezanom 5,31.32.

3. Je svadba jedným z vašich snov? Prečo áno alebo prečo nie? Ak áno, čo by sa stalo, keby sa ten sen nesplnil?

4. Je pre teba neprijemné považovať manželstvo za „prospešnú zmluvu“? Ako tento pohľad ovplyvňuje tvoj prístup k manželstvu?

5. V čom spočívajú rozdiely medzi záväzkom v manželskom vzťahu a záväzkom v čase, keď ľudia spolu chodia?

HLBŠIE ŠTÚDIUM

- › **Přečtěte si** Prečítajte si Pieseň Šalamúnovu 3,6–11 a Žalm 45. Ako tieto pasáže opisujú kráľa? Čím je charakteristický?
- › **Prečítajte si** verš u Matúša 6,33. Môže nás priťahovať moc, postavenie alebo bohatstvo človeka. Akú prioritu však predstavuje Biblia? Čo tu znamená „Božie kráľovstvo“? Ako môžeme použiť text Matúš 6,33 v kontexte nášho uvažovania o manželstve?
- › **Zamyslite sa:** „Ak budete najprv hľadať Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a dovolíte, aby vás tento princíp viedol vo vašom rozhodnutí ohľadom vášho manželstva a odmietnete v ňom robiť kompromisy, pripraví vás to na oveľa uspokojivejšie, duchovne bohatšie a hodnotnejšie manželstvo. Miera kompromisu v tomto verši je mierou, ktorá ohrozuje vašu budúcu spokojnosť a otvára dvere frustrácii a veľkej ľúlosti.“²
- › **Modlite sa:** Poroprávajte sa s Bohom o vašich prioritách a prianiach. Pozvite ho, aby sa stal súčasťou vašich každodenných plánov. Požiadajte ho, aby vám pomohol žiť podľa ideálu predstavenom v texte Matúš 6,33.

OSOBNÁ VÝZVA

„Najväčšia oslava v manželstve neprebíha vo svadobný deň, aj keď trvá celý týždeň. Prebieha každé ráno bežného života, keď sa objavíte vedľa človeka, ktorý vás naozaj miluje...“

Vzťah a zväzok, ktorý sa v manželstve pestuje, je jedinečný. Je taký mimoriadny, že dokonca odkazuje na náš vzťah s Bohom (viac v lekcii 8). Aby sa to stalo skutočnosťou, nemôže chýbať jeden prvok: Ježiš. Potrebujeme, aby bol neustále prítomný.

S Ježišom objavujete každé ráno samého seba vedľa človeka, ktorý vás naozaj miluje. Ak dáme Ježiša na prvé miesto vo svojom živote, všetko bude lepšie (Matúš 6,33).

Odporúčame vám dnes, aby ste sa dôvernejšie zoznámili s Ježišom. Či už ste v manželskom zväzku, alebo nie, Ježiš zmení váš život k lepšiemu. Navrhujeme vám, aby ste si prečítali najlepší životopis Ježiša, ktorý kedy vznikol: knihu Túžba vekov, ktorej autorkou je Ellen G. Whiteová.³ **Jedna kapitola denne vám pomôže zmeniť život.** Modlite sa, aby vám Boh pomohol uskutočniť aj túto výzvu. Zdieľajte prostredníctvom svojich sociálnych médií a so svojimi priateľmi z každej kapitoly vetu alebo časť textu, ktorá vás zaujala.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: PRÍPAD RÍMSKEHO PRÁVA

Popis aktivity

Klasické rímske právo *iustae nuptiae* (manželské právo) upraveno manželstvo podobne, ako je to dnes. Pre starovekých Rimanov bolo podstatné, aby obe strany (nevesta a ženich) napĺňali nasledujúce požiadavky: 1) **vek** a 2) **spôsobilosť**, ktorá bola nevyhnutná na uzavretie platného manželstva, a aby mohli vyjadriť svoj 3) **súhlas** (inými slovami, nemala by existovať žiadna chyba, simulácia alebo možnosť zneplatnenia sobáša).

Prečítajte si nasledujúce hypotetické prípady a rozhodnite ako skupina (ako rímsky sudca) o platnosti týchto manželstiev:

1. *Ticia* si vezme *Gaya*, ale ten sa na svadbe zúčastní v námesačnom stave.
2. *Cayo* sa chce oženiť so *Semproniou*, ale tá ešte nie je dospelá (12 rokov podľa rímskeho práva).
3. *Fulvia* sa vydala za *Cefusa*, ale namiesto neho sa na svadbe zúčastnil *Tito*, jeho dvojča.
4. *Aurelia* súhlasila, že sa vydá za *Sexta* pod podmienkou, že jej ako dar venuje vilu v Hispánii.

Aplikácia

Uvažujte o tom, v akých prípadoch by dnes mohla byť sporná platnosť manželstva.

Božím pôvodným plánom pre manželstvo bolo, aby zahŕňalo poriadok a čistotu. Keď sa budeme presne riadiť Božími radami, náš život sa bude približovať ideálu šťastia, ktorý pre nás vytvoril. Venujte určitý čas modlitbe. Vďaka Bohu za pokoj, ktorý nám dáva, keď sa riadime jeho radami.

AKTIVITA 2: OPUSTENÝ OSTROV... A LÁSKA

Popis aktivity

Známa hra na zisťovanie priorít človeka spočíva v číslovaní rôznych vecí od 1 do 7, v poradí podľa dôležitosti, akú tieto veci majú, keď si predstavíte, že ste uviazli na opustenom ostrove.

- Hrebeň
- Baterka
- Rádio
- Škatuľka zápaliek
- Insekticíd
- Pero a denník
- MP3 prehrávač

Zahrajme si to znovu, ale tentoraz predmety nahradíme prioritami, ktoré by podľa vás mal mať pár v manželstve. Diskutujte o svojich odpovediach v skupine.

- Trpezlivosť
- Humor
- Úcta
- Dôvera
- Náklonnosť
- Zodpovednosť
- Záväzok

Aplikácia

Všetky uvedené prvky sú pre manželstvo pozitívne. Je veľmi dôležité poznať svoje silné stránky i tie, ktoré potrebujeme zlepšiť, aby sme mohli naše vzťahy žiť zdravým a zreлым spôsobom.

Venujte nejaký čas premýšľaniu o Božej bezpodmienečnej láske k vám, a o tom, ako ju môžete odovzdávať ďalším ľuďom.

NAJLEPŠÍ PROJEKT

KLÍČOVÝ TEXT:
PIESEŇ ŠALAMÚNOVA 4,1–7,9
A 1. LIST KORINTĀNOM 13

Láska! Láska! Láska! Láska!

*Láska je ako cigánske diet'a,
tá nepozná zákon, tej je hej.*

**Ked' ty ma nechceš, milujem t'a,
ale ak t'a milujem, pozor daj!**

Ked' ty ma nechceš,

ked' ty ma nechceš, milujem t'a!

*Ale ak t'a milujem, ak t'a milujem,
pozor daj !*

Carmen, cigánka zo Seville, spieva tieto texty v najslávnejšej opere Georga Bizeta. Bizet zomrel na infarkt v mladom veku, bez toho, aby vedel, ako slávne bude jeho dielo (dokonca aj Paco Rabanne ju použil na propagáciu svojho parfümu *Pure XS!*). Predstavil nový hudobný štýl: verizmus. O čo ide? Verizmus prináša pohľad na život taký, aký je; je to realistický až pesimistický prístup, ktorý všetko opisuje bez príkras.

Carmen predstavuje lásku bohémску, nekontrolovateľnú a vášnivú. Žiaľ, že taká láska vedie k tragickému a excentrickému správaniu. Mohli by sme ju nazvať krátkodobá alebo láska s „krátkou životnosťou“. Giovanni Verga, jeden z hlavných predstaviteľov tohto hnutia, definoval ideály ľudí, ktorí žijú životy porazených, ako „uštrícový ideál“. Áno, naozaj ide o vhodný symbol, lebo život uštríc názorne ukazuje, ako žijú takíto ľudia:

- › Uzatvárajú sa pred vonkajším svetom a berú len to, čo ich zaujíma, a tým sa to končí.
- › Nevyhadzujú to, čo je vo vnútri zlé, ale držia sa toho. Môže sa to zdať krásne ako perla, ale stále je to v ich životoch a srdciach ako cudzí prvok.
- › Kladú príliš veľký dôraz na sex (mimochodom, uštrice sú uznávaným afrodiziakom).
- › Vôbec nepremýšľajú nad tým, čo robia (pamätajte, mozog uštrice je menší ako jeho oči).

Láska takej „uštrice“ môže byť veľmi veristická, ale nevychádza zo skutočnej lásky. Ako raz povedal Šalamún: „O tom všetkom som uvažoval a vo všetkom tom som zistil, že spravodliví a múdri aj ich práce sú v ruke Božej. Človek nevie, čo milovať ani čo nenávidieť, cieľ všetkého je pred ním.“ (Kazateľ 9, 1) V milostných

JA PATRÍM
SVOJMU
MILÉMU
A MÔJ MILÝ
ZASE MNE.

PIESEŇ ŠALAMÚNOVA 6,3

„REALITA NAOZAJSTNEJ
LÁSKY U ĽUDÍ FUNGUJE
**PODOBNE AKO
MORSKÁ HUBA.**“

vzťahoch potrebujeme vedenie. A pretože hovoríme o morských tvoroch, ako príklad použijem morskú hubu. Realita naozajstnej lásky u ľudí funguje podobne ako morská huba:

- › Sú **otvorení** vonkajšiemu svetu, ale filtrujú to, čo je pre nich dobré a čo im škodí.
- › Vedia, ako **prispôbiť** lásku svojim okolnostiam. Ich láska je dynamická a kontextualizovaná (zasadená do danej situácie a prostredie).
- › Majú zdravú **čistiacu** funkciu. Vedia, ako riešiť životné problémy a nedržia v sebe zášť.
- › Zo svojej strany sa snažia zistiť a uistiť sa, že ich vzťahy sú **vyvážené a trvalé** (morské huby môžu žiť stovky rokov).
- › **Skutočne žijú**. Láska takej „huby“ je odolná a nevzdáva sa, keď sa veci nedaria.

Môžeme povedať, že pravá láska je dlhodobá čiže „schopná dlhého života“. Pieseň Šalamúnova je súčasťou tých kníh v Biblii, ktoré takúto lásku odporúčajú ako trvalý projekt. Pozrime sa na to:

- › Láska, ktorú k sebe vzájomne prejavujú Šalamún a Šulamitka, nie je detinská, majetnícka alebo obmedzujúca. Ich puto lásky je skutočné, takže môžu žiť aj naďalej v kontakte so svetom a ukazovať túto veľkorysosť.
- › Obaja prejavujú záujem o to, čo robí toho druhého jedinečným. Spomínate, ako Šulamitka hovorila o svojej tmavej pleti, ktorú získala pri práci na poliach, a napriek tomu z odtieňa svojej kože urobila niečo pozitívne? Nehovoríme o platonickej, imaginárnej ani o pomstivej láske, ktorá sa zameriava len na negatívne veci. Kľúčovými zložkami ich vzťahu sú vzájomné porozumenie a kreativita.
- › Objavujú sa problémy (žiarlivosť, pochybnosti, neistota), ale tieto problémy spoločne riešia. Vďaka čestnosti a asertivite udržiavajú svoj vzťah „čistý“. Keď sa ocitnú v tieni, vyjdú spoločne na slnko. Keď stoja pred prekážkami, prekonávajú ich spoločne.

Preto sa biblická láska sprostredkováva pomocou takých pozitívnych melódií, ktoré tlmočia viac než len to zmyselné („Pure XXL“, J. C. Rabbij).

JEŽIŠ VERZUS SPONGE BOB

Niektó si zrejme pomyslí: „Medzi kresťanmi predsa tiež existuje veľa vzťahov, ktoré nefungujú.“ A máte pravdu aj bod, pretože štatistiky to potvrdzujú (ach, ten verizmus). Nemôžeme to ale natoľko zjednodušiť, že by sme si mysleli: „Keď si vezmem mladého muža/dievčinu zo svojej cirkvi, potom sa nám vzťah určite podarí.“ To by sa podobalo kreslenému vzťahu, láske animovanej postavičky Sponge Boba. Kým žijeme vo svete hriechu, ani láska nebude zbavená toho, čo ju komplikuje. Tajomstvo neleží v žiadnej magickej formule, ale v zdravých vzťahoch utváraných v Božej prítomnosti.

Ježiš venoval značnú časť svojho učenia tomuto posolstvu: Snažte sa porozumieť tomu, že láska nie je teoretická, že je potrebné ju prežívať: nejde o kázanie, ale o život. Predovšetkým o život s Bohom a potom aj so všetkými ostatnými (Marek 12,28–34). Do okruhu týchto „ostatných“ patria aj ľudia, ktorých nemáme radi, ktorým nerozumieme, alebo tí, na ktorých nie sme zvyknutí. „Milovať ako Ježiš“ nám umožňuje milovať našich nepriateľov a všetkých ďalších (otravný sused, švagor, súper atď.). Budeme milovať bez diskriminácie, vystúpime z našej (duševnej a sociálnej) zóny pohodlia, aby sme sa otvorili druhým. Budeme môcť milovať bez strachu a oslobodiť sa aj ostatných od pocitu viny – tým, že druhá šanca bude našim bežným spôsobom konania. A konečne, budeme milovať oddane, takým typom lásky, ktorá hľadá stratených a nebojí sa záväzku. Takýmto spôsobom miloval Ježiš. Obetoval sa pre nás skôr, než sme ho milovali my. Taká je jeho láska – miluje druhých, akoby ho už milovali aj oni (aj keď to tak nie je).

CELOŽIVOTNÝ I VEČNÝ PROJEKT

Ježišovu lásku vysvetľuje Pavol v 1. liste Korinťanom 13. Pavol opisuje lásku pomocou ôsmich synonym a ôsmich antonym. Pretože sme pozitívni, zamerajme sa na synonymá:

- › **Trpezlivosť.** Slovo v origináli má krásu príslovečného významu. Opisuje emočnú vyrovnanosť človeka, ktorý miluje, aj keď sa ocitne v toxickom a škodlivom prostredí. Láska chce, aby sa ľudia, ktorých miluje, zlepšovali, a preto trpezlivo vyčkáva. Nečaká pre vlastnú neschopnosť alebo nedbalosť, čaká preto, že čas hrá v jej prospech.
- › **Láskavosť.** Láskavosť je aktívnou stránkou trpezlivosti. Láska nielen čaká, ale tiež pôsobí. Je pokojná, mierna a citlivá. Som si istý, že keď Pavol napísal toto slovo, myslel na Ježiša. Láska je láskavá, pretože vesmír bol stvorený v harmónii, krásy a nekonečnom požehnaní.

„OBETOVAL SA PRE NÁS SKÔR, NEŽ SME HO MILOVALI MY. TAKÁ JE JEHO LÁSKA – MILUJE DRUHÝCH, AKOBY HO UŽ MILOVALI AJ ONI (AJ KEĎ TO TAK NIE JE).“

- › **Pravda.** Pravda nie je len súborom pravdivej teórie. Radosť z pravdy odhaľuje postoj, preto je tu taká dôležitá. Ukazuje, že osoba si zvolila cestu pochopenia namiesto pochybovania, zlepšenie namiesto apatie a hľadanie istoty namiesto zmätku.
- › **Ospravedlnenie.** Pavol tu používa veľmi názorné slovo. Vychádza z koreňa, ktorý znamená „položiť strechu zo slamy“. Niekedy, vo vyhrotených situáciách – „keď prší“ – do vzťahu zateká. Láska napráva túto situáciu tým, že prikryva, neospravedľuje, ale odpúšťa previnenia alebo opomenutia toho druhého. V druhom vidí potenciál na zlepšenie, preto vie, kedy je lepšie mlčať.
- › **Verí.** Pavol nám tu naplno hovorí, že nemáme byť nedôverčiví. Nemáme ísť životom s pocitom, že nám niekto ublíži alebo nás sklame. Dôverujme ostatným z princípu. Tento postoj je darom od Boha.
- › **Nádej.** Pavol žiada, aby sme si uchovávali nádej v to pozitívne. Ako kresťania vieme, že horizontom nášho života je spasenie. Vieme, že súženie sa raz pominie a potom príde to najlepšie.
- › **Vydrží.** Láska vydrží všetko, keď sa o ňu staráme, a je odhodlaná bežať dlhú trať. Niektorí sa podriaďujú, lebo láske správne nerozumejú alebo preto, že nechápu, že poníženie je nezdravé. Slovo, ktoré Pavol používa, presahuje tento rámec. Láska vydrží všetko, pretože neprestáva byť milujúca, neopúšťa svoju podstatu, nepodľahne útokom protivtenstiev.
- › **Večná.** Láska „nerastie do slabosti“, nikdy ju nemožno zmerať. To je úľava! Toto je vôbec najlepšia správa. Láska nevyjednáva obchody, nestráca svoju hodnotu a stále sa rozmáha. Láska je tou najlepšou investíciou v dejinách; nikdy neprestane prinášať zisky, pretože je trvalou hodnotou, projektom na celý život.

„AK MA NEMILUJEŠ, JA ŤA
BUDEM MILOVAŤ

**AK MA MILUJEŠ, JA ŤA
BUDEM MILOVAŤ."**

Mimochodom, lásku, ktorú nám dáva Ježiš a ktorá je celé svetelné roky vzdialená od negatívneho verizmu, môžeme zhrnúť do nasledujúceho verša:

Láska! Láska! Láska! Láska!

*Láska je ako prosté diet'a,
ktoré vždy, vždy hovorí pravdu.*

**Ak ma nemiluješ,
ja t'a budem milo**

Ak ma miluješ, ja t'a budem milovat'.

Ak ma nemiluješ,

Ak ma miluješ, ja t'a budem milovat'.

Ak ma miluješ,

ja t'a budem milovat'.

MODLITBA

Drahý Bože, prajem si, aby sa moja láska podobala viac morskej hubke než ustri-
ci. Chcem, aby bol môj život prevoňaný
podstatou Ježišovej lásky. Pomôž mi,
aby sa princípy z 1. listu Korinťanom 13
stali v mojom živote skutočnosťou.

OTÁZKY

1. Čo ťa zvlášť oslovilo v dnešnej téme? Prečo ťa to oslovilo?

2. Aké sú znaky a vlastnosti skutočnej lásky? Prečo niekedy ľudia zamieňajú zamilovanosť s hlbokou láskou?

3. Ako by si na základe toho, čo si sa dnes naučil/naučila, pristupoval/pristupovala ku vzťahom vo všeobecnosti? Ako k manželstvu?

4. Mali by ste sa oženiť alebo vydať len preto, že ste „zamilovaní“? Čo by mohlo byť problémom tohto prístupu? Ako môžete nájsť dobrého manžela alebo manželku?

5. Prečítajte si nasledujúce výroky a diskutujte o nich v skupine:

„Dobré manželstvo nie je niečo, čo nájdete, je to niečo, čo vytvoríte.“¹

„Múdre rozhodnutie pre manželstvo sa začína tým, že sa prikladá väčšia váha závažnejším otázkam – spoločnému poslaniu a povahovým vlastnostiam, ktoré vás budú obohacovať alebo trýzniť najbližších päť alebo šesť desaťročí –, než sexuálnej chémii alebo romantickému očareniu, ktoré o niekoľko mesiacov pominie.“²

„Tvoj život definuje Boh, nie tvoj manželský štatút.“³

„Zlé prečo ťa privedie k zlému kto.“⁴

„Manželstvo nevyrieši prázdnotu; ono ju odhalí, preto vstupujte do manželstva s niekým, kto má zdravý základ.“⁵

HLBŠIE ŠTÚDIUM

- › **Prečítajte si** Pieseň Šalamúnovu 4,1–5,1. Čo sa tu opisuje? (Tip: Hľadajte slovo, ktoré Šalamún opakuje, keď hovorí o svojej miloj.)
- › **Skúmajte:** Kam v štruktúre celej knihy zapadá časť Pieseň Šalamúnova 4,16–5,1? Čo vám to hovorí o dôležitosti tejto časti?
 - Tieto verše príťahujú našu pozornosť, pretože sa nachádzajú v samotnom strede štruktúry knihy.
 - Podľa Richarda M. Davidsona by hlas na konci Šalamúnovej piesne 5,1 mohol byť hlasom samotného Boha, ktorý požehná manželstvo, rovnako ako to urobil v záhrade Eden.⁶
- › **Prečítajte si** znovu výroky pod otázkou číslo 5. Do poznámkového bloku alebo aplikácie pre poznámky v telefóne si zapíšte svoju reakciu na každý výrok. Ako ich môžete uplatniť vo vašom prostredí?
- › **Uvažujte:** „Manželstvo neznamena len nájsť správnu osobu, aby ste mohli mať dobré manželstvo. Znamená tiež stávať sa lepším človekom a ktokoľvek, koho si vezmeš, ti v tom môže pomôcť.“ (Gary Thomas, *The Sacred Search*, p. 219)
- › **Uvažujte:** Už ste niekedy premýšľali o tom, že možno trávime viac času hľadaním najnovšieho telefónu alebo nového príslušenstva než nad tým, ako si múdro vybrať svojho budúceho partnera? Nenechajte sa ovplyvniť povrchnými pocitmi „ustrice“. Hľadajte zacielené. Napríklad:
 - **Pozrite sa** na túto sériu o Láске a manželstve zo Storyline Church (kazateľ Ty Gibson): <http://bit.ly/loveandmarriageStoryline>
 - **Prečítajte si** knihu (sami alebo so svojím partnerom/manželom) o tom, ako sa správne rozhodovať vo veciach lásky, napríklad *Posvätné manželstvo* od Garyho Thomasa.
- › **Modlite sa:** Výber toho, s kým chodíte a koho si neskôr vezmete, vyžaduje múdrosť. Zapojte do svojho hľadania Boha. Požiadajte ho o múdrosť, aby ste sa vydali správnym smerom a vedeli sa správne rozhodnúť.

OSOBNÁ VÝZVA

Téma tejto úvahy nás vedie k tomu, aby sme analyzovali kvalitu našej lásky. Dnešná výzva má dve časti:

1. Premýšľaj o tom, čo môžeš urobiť, aby si sa stal lepším priateľom/priateľkou, manželom/manželkou. Buď konkrétny. Nejde len o nájdenie dobrého priateľa/priateľky alebo manžela/manželky, ale aj o to, byť ním/s ňou jedno. Ktoré konkrétne veci musíš zmeniť? Zapiš si ich a pracuj na nich, kým z Božej milosti nevyrastieš v každom ohľade. Možno na dosiahnutie svojich cieľov budeš musieť niekoho požiadať o pomoc.
2. Premýšľaj o svojich očakávaniach. Máš priateľa/priateľku? Chcel by si ho/ju mať? Za akým účelom? Mať sa dobre? Vstúpiť do manželstva (včas)? Chceš pestovať vzťah, v ktorého strede je Boh? Teraz premýšľaj o tom, aké vlastnosti musíš u druhej osoby hľadať, aby boli v súlade s tvojimi očakávaniami (napríklad chcem nájsť niekoho, kto je pokorný a odpúšťajúci, niekoho, kto rieši konflikty zdravým spôsobom, niekoho, kto vie komunikovať, niekoho, kto sa modlí...). Bude veľmi užitočné, keď si prečítaš knihu o známosti, o manželstve a pod. Využite múdrosť, ktorú už toľko ľudí odovzdalo svet.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: AK BY MANŽELSTVO BOLO...

Popis aktivity:

- › Ak by vaše manželstvo bolo mestom, aké by bolo? Nezáleží na tom, či ste alebo nie ste v manželstve: premýšľajte o tom, aké by boli vlastnosti tohto mesta. Vysvetlite a zdieľajte svoje nápady so skupinou.
- › Keby to bolo zviera, pieseň alebo jedlo... aké by to bolo a prečo?

AKTIVITA 2: O PUTO SA TREBA STARAŤ, NIE HO OPOTREBOVÁVAŤ

Pomôcky: lepiaca páska.

Popis aktivity:

- › Požiadajte dvoch dobrovoľníkov, aby si dali ukazováky k sebe. Zlepte ich dohromady páskou. Po chvíli pásku odmotajte a vymeňte dobrovoľníka. Znovu spojte ich prsty tou istou páskou a potom to opakujte ešte raz s ďalším dobrovoľníkom.
- › Lepí páska stále rovnako?
- › Opakujte toto lepenie a odstraňovanie pásky s rôznymi dobrovoľníkmi.
- › Plní páska stále rovnako svoj účel, alebo stratila svoju lepiivosť?

Aplikácia

Čo by ste vedeli uplatniť z tohto cvičenia vo vašich vzťahoch?

Strávte čas s Bohom a v modlitbe mu povedzte o vašich vzťahoch a ako by ste ho chceli predstaviť v každom z týchto vzťahov.

AKTIVITA 3: KOMUNIKÁCIA JE NEVYHNUTNÁ

Popis aktivity:

- › Ak je v skupine pár, požiadajte ich, aby sa postavili na opačné strany miestnosti vo vzdialenosti okolo 5 metrov.
- › Poproste ďalších, aby sa rôzne postavili medzi nich, a potom ich vyzvite, aby medzi sebou hlasno hovorili. Medzitým požiadajte jedného z členov páru, aby tomu druhému povedal nejakú informáciu (a potom sa páru pýtajte, ako si rozumeli).

Aplikácia

Bolo ľahké rozumieť a komunikovať? Aká dôležitá je komunikácia? Na stretnutie a hlbšiu komunikáciu partnerov treba vytvoriť priestor ďaleko od hluku a vyrušovania.

AKTIVITA 4: INTERVIEW S DLHODOBÝMI MANŽELSTVAMI

Pomôcky: pero a papier.

Popis aktivity

- › Napíšte si zoznam najdlhšie trvajúcich manželstiev vo vašom zbore.
- › Vyberte si napríklad dve z týchto manželstiev a požiadajte ich, aby vám poskytli rozhovor.
- › Opýtajte sa ich na ich skúsenosti, počúvajte ich rady a robte si poznámky.
- › Ukončíte s nimi svoj čas modlitbou. Požiadajte ich, aby sa modlili za vás a za váš projekt lásky.

NAJLEPŠIE SLOVÁ SLOVO SLOVÁ A EŠTE **VIAČ** SLOV

KL'ÚČOVÝ TEXT:

PIESEŇ ŠALAMÚNOVA 7,10-8,14

„NIEKTORÍ ĽUDIA SA VYHÝBAJÚ
VYJADROVANIU SVOJICH EMÓCIÍ A
ROBIA CHYBU. RÁD HOVORÍM SVO-
JEJ MILEJ, ČO SA MI NA NEJ PÁČI.“
(ŠALAMÚN BEN-DAVID –
SYN DÁVIDOV)

SI TAKÝ KRÁSNY, MÔJ MILÝ. AKÁ KRÁSNA, AKÁ LÚBEZNÁ SI, LÁSKA.

PIESEŇ ŠALAMÚNOVA 7,6

Tlačová konferencia, ktorá sa koná v hoteli King David v Jeruzaleme. Respondentmi boli Šalamún a Šulamitka, ktorí dostali „cenu najlepšieho páru“ za posledných 3000 rokov.

MODERÁTOR: Dobré ráno! Veľmi vám ďakujeme, že ste sa k nám dnes a presne včas pripojili. Práve máme príležitosť stráviť niekoľko minút s nedávno oceneným „najlepším párom“. Nehovoríme o nikom inom než o Šalamúnovi a Šulamitke. Vitajte na tejto tlačovej konferencii v hoteli King David v Jeruzaleme! Na začiatok, ako sa cítite, keď ste získali takéto ocenenie?

ŠALAMÚN: Chcela by si začať?

ŠULAMITKA: Rada. Pravdou je, že som prekvapená. Bolo veľa kandidátov, myslela som si, že nebudeme patriť medzi tie šťastné. Samozrejme, som nadšená z výsledku!

ŠALAMÚN: Pozerám sa na svoju ženu a pripomína mi to príslovia: „Ušľachtilá žena sa drží cti.“ (Príslovia 11,16). Nie je to moja zásluha, ale jej. Cítim sa šťastný, pretože ona je šťastná.

ŠULAMITKA: No, určite viete, ako veľmi rád zbiera môj Šalamún príslovia a porekadlá. Keď cestujeme, vždy si zapisuje výroky múdrych ľudí.

MODERÁTOR: Šulamitka, práve si sa zmienila o Šalamúnovej vášni pre príslovia. Je tiež veľmi úspešným spisovateľom. Ako ovplyvnila jeho kniha Pieseň piesní váš vzťah?

ŠULAMITKA: Domnievam sa a som tomu rada, že bola našou tímovou prácou. Boli sme presvedčení, že náš príbeh sa bude páčiť a že ho stojí za to napísať. Začali sme pracovať so súdnym písárom... Čo k tomu dodať? Jednoducho mi to pripadalo strojené. Nakoniec sa to Šalovi podarilo zaradiť do jeho programu a všetko sme napísali naraz. Niekoľkokrát sme si to potom prečítali a pravdupovediac sme sa pri tom dobre pobavili.

MODERÁTOR: Prečo? Čo ťa tak pobavilo?

ŠALAMÚN: Po prvé, bol to projekt, ktorý sme uskutočnili ako pár; a po druhé, pomohlo nám, že sme si pripomenuli náš príbeh. Myslím, že ľudia v manželstve by si mali svoj príbeh zámerne a pravidelne pripomínať. Zdieľané spoločné skúsenosti posilňujú vzťahy. Bolo to pre nás naozaj užitočné. Taký príjemný zážitok.

MODERÁTOR: Dobré, nechcem sám vyčerpať všetok čas, ktorý máte na tento rozhovor. Máme tu ešte rad kolegov, ktorí by vám tiež radi položili svoje otázky. Takže teraz odovzdávam slovo im.

NOVINÁR 1: Karl Kamal z *Der Spiegel*. Spomenuli ste výroky a autobiografickú knihu založenú na vašom vzťahu. Aký je váš vzťah k slovám? Ku komentárom iných ľudí o vás a k vašim vlastným slovám?

„MÁME SKLON ZABÚDAŤ NA CHVÍLE, KEDY SME BOLI ŠTASTNÍ.“

ŠULAMITKA: V mojom prípade som mala občas problémy s komentármi o mne na sociálnych sieťach. Určite viete, ako dokážu uškodiť stránky ako *Zúfanci* alebo *Nič sa nehovorí len tak*. Naozaj ma zranilo, keď sa mi na týchto stránkach vysmievali pre farbu mojej kože a môjmu spoločenskému postaveniu. Šalo mi v tom čase veľmi pomohol. Niekoľkokrát sme o tom hovorili, než som si uvedomila, že práve farba mojej kože sa mi na mne páči najviac. Vážim si ostatných ľudí, ale starostlivo vyberám, ktorým komentárom mám skutočne venovať pozornosť. Ak to, čo o nás druhí hovoria, posilní náš vzťah, beriem to vážne. Ale v prípade, že na nás majú mať komentáre negatívny vplyv, rozhodla som sa ich ignorovať.

ŠALAMÚN: Pozorne načúvam a držím sa dobrej rady. Napríklad moja matka mi povedala niekoľko poznámok o tom, čo robí ženu naozaj hodnotnou. Tieto poznámky som zahrnul do poslednej kapitoly mojej knihy *Príslovia*. Sú to múdre slová. Keď som ich čítal, ani na okamih som nepochyboval o tom, že matka hovorí o Šulamitke. Rozprávať sa je pre nás dôležité. Jedným z tajomstiev úspešného manželstva je neustála komunikácia.

NOVINÁR 2: *Bella Donna* pre *Graziu*. Čo presne myslíte tou komunikáciou? Povedzte nám viac o tom, aké sú vaše konverzácie, čo si hovoríte a ako to hovoríte. Ďalšia otázka... Šalamún sa zmienil o svojej mamičke, aký je teda váš vzťah s rodinou?

ŠULAMITKA: *Mamička je mamička* [smiech]. Ale dosť vtípkovania, rodina tvorí rozšírený vzťah páru. Tvorí širší okruh ochrany a vedenia. Prijímame podnety širšej rodiny a neskôr ich prispôbujeme realite nášho manželstva. Ako hovorí Šalo, „kto miluje disciplínu, miluje poznanie“.

ŠALAMÚN: Vráťme sa k tomu, ako spolu komunikujeme. Po prvé, ide o skutočnú komunikáciu. Skutočná komunikácia nie je len o tom, že obaja hovoria, ale aj o tom, že sa počúvajú.

ŠULAMITKA: Ja som lepšia v hovorení a on zase v načúvaní.

ŠALAMÚN: Pri vzájomnej komunikácii je dobré byť otvorený a pravdivý. Musíte si veci hovoriť, nenechávať si ich pre seba. Pamätajte, že ich musíte dobre vyjadriť. To znamená asertivitu, úplnú otvorenosť. Vždy, keď Šulamitka začne slovami „môj brat“ alebo „Šalamún, syn Davida“, venujem tomu veľkú pozornosť.

ŠULAMITKA: Zvyčajne mu hovorím Šalo.

ŠALAMŮN: Okrem asertivity sú ešte nevyhnutné... láskavé slová. Je chybou, že niektorí ľudia ťažko vyjadrujú svoje emócie. Rád hovorím svojej milej, čo sa mi na nej páči.

ŠULAMITKA: A ja zase milujem, keď mi to hovorí. Predtým Šalo spomenul, aké dôležité je hovoriť o spoločných skúsenostiach. Je to zvlášť dôležité. A išla by som ešte ďalej. Mali by sme sa zamerať najmä na šťastné okamihy. Máme sklon zabúdať na chvíle, kedy sme boli šťastní. Keď toto šťastie vyjadríme, potom nám to prospeje v každej situácii.

NOVINÁR 3: *Mee Too* pre *Cosmopolitan*. Čo je tým okamihom šťastia? A ešte jedna otázka. Nemyslíte si, že veľa komplimentov, ktoré vyjadrujete svoje žene v Šalamúnovej piesni, možno chápať ako sexistické narážky?

ŠALAMŮN: Všetko až do tejto chvíle bolo šťastným okamihom [polovičný úsmev]. Ospravedlňujem sa za iróniu. Myslím si, že by ste to nemali takto označovať, pretože Šulamitku nepovažujem za predmet. To, čo hovorím jej, nehovorím iným ženám. Ona je pre mňa mimoriadna. Keď poviem „moja holubica“, „Dávidova veža“, alebo „sad granátových jabĺk“, pozerám sa hlbšie než na jej telo. Vidím bytosť, do ktorej som vášnivo zamilovaný. Pamätajte tiež na to, že Pieseň Šalamúnova má okrem kapitoly 4 aj kapitolu 5. Tam uvidíte, že aj Šulamitka má možnosť sa vyjadriť.

NOVINÁR 4: *Dissonance* pre *Marie Claire* and *Femme Actuelle*. To sú veľmi pekné slová na začiatku vzťahu, ale ako chcete udržať vášň živú ešte mnoho ďalších rokov? Nestratia slová časom svoj význam?

ŠULAMITKA: Prepáčte, čo tým myslíte, keď hovoríte vášne?

NOVINÁR 4: Vášň je šialenstvo, niečo neodolateľné.

ŠULAMITKA: Ach, tá vášň. Ak ste nažive, vždy budú existovať malé bláznivé veci, ktoré môžete robiť ako pár. Napríklad, nedávno sme sa išli potápať do Akaby. Bolo to úžasné. Deň sme zakončili romantickým večerom. Bol to okamih vášne?

ŠALAMŮN: To rozhodne bol.

ŠULAMITKA: Ak to hovorí... Áno, bol to okamih vášne, zrelej vášne.

NOVINÁR 4: Ale to nie je vášň, to je prosto láska.

ŠULAMITKA: Potom dávam prednosť láske so zdravým dobrodružstvom.

ŠALAMŮN: Ale teraz niečo k tým slovám, ktoré strácajú silu. Ak strácajú svoju moc, dáte im nový význam alebo vytvoríte nové. V poslednom čase sa zaoberám používaním niektorých vlastných podstatných mien [prevínil pohľad upretý na Šulamitku]. Napríklad, ak považujem niečo za veľmi krásne, príjemné alebo intímne, potom poviem: „Aká *Šulamitancia!*“ [Povzdych]

NOVINÁR 5: Sing Spielzeug, *Scherzo*. Váš vzťah znie podobne ako vzťah *Bastien a Bastienne* od Mozarta. Súhlasíte?

„POZERÁM
SA HLBŠIE
NEŽ NA JEJ
TELO. VIDÍM
BYTOŠŤ, DO
KTOREJ SOM
VÁŠNIVO
ZAMILO-
VANÝ.“

ŠALAMÚN: Je to opera, ktorú napísal, keď mal 12? Je to tá, ktorá rozpráva o láske medzi pastiermi? Myslím, že Šulamitka odpovie lepšie, ona je nadšený obdivovateľ melódií. Prosím, nehovorte to môjmu otcovi, je veľmi smutný z môjho vzťahu k hudbe.

ŠULAMITKA: Ďakujem za tú otázku. Opera je skutočne o láske medzi pastierkou a pastierom, ale to je asi tak všetko. Je plná klamstiev a podvádzania. To predsa nie je spôsob, ako vytvoriť úspešný a milujúci vzťah.

NOVINÁR 6: *AniMé* pre *Choir Choir Comic*. Zdravím vás a vaše rodiny. Ak by ste sa mali porovnávať s postavou z komiksu, ktorú by ste si vybrali?

ŠULAMITKA: Vytvorila by som si svoju vlastnú postavu. Mimo chodom, ja ale prežívam skutočný život. Hovorím to s úctou, ale virtuálny život nie je nič pre mňa.

ŠALAMÚN: Súhlasím s tým, čo hovorí Šulamitka. Povedala to veľmi presne.

NOVINÁR 7: *Essential* pre *Vanitha*. Čo je to najviac duchovné, čo ste si povedali?

ŠULAMITKA: Môžem vám dať rýchlu odpoveď, pretože mi je to úplne jasné a pretože ma naozaj dojalo, čo Šalo napísal ku koncu Piesne Šalamúnovej: „Polož si ma na srdce ako pečať, ako pečať na svoje rameno. Veď silná ako smrť je láska, neúprosná ako hrob žiarlivosť lásky. Žiar jej – žiar ohňa, plameň Hospodinov. Lásku neuhasia ani veľké vody a rieky ju nezaplavia. Keby za lásku chcel niekto dávať všetko imanie svojho domu, zožal by len pohrdanie.“ Dotýka sa ma to aj teraz, pretože ten plameň odkazuje na Boha.

ŠALAMÚN: V tom leží ono tajomstvo: pár má prežívať svoj vzťah spoločne s Bohom. Ak s ním počítate, neexistuje taká veľká prekážka, ktorú by ste nemohli prekonať.

MODERÁTOR: Práve som dostal správu cez WhatsApp od Past Afair od firmy *Dobrá kôšer strava*: „Bude obed!“ [Smiech]. Je už dosť neskoro a musíme tomuto páru dopriať, aby žili svoj vlastný život. Veľmi ďakujem za vaše otázky. Šalamún a Šulamitka, ďakujem vám za vaše slová.

Spracované podľa: Quae Scribo

MODLITBA DŇA

Drahý Bože, uznávam, že slová majú moc dať život. Dotkni sa môjho srdca, aby z mojich úst vychádzali slová láskavé, milujúce, láskyplné, konštruktívne, čestné a čisté.

**AK S NIM
POČÍTATE,
NEEXISTUJE
TAKÁ VEĽKÁ
PREKÁŽKA,
KTORÚ BY
STE NEMOHLI
PREKONAŤ.“**

OTÁZKY

1. Čo ťa zvlášť oslovilo v dnešnej téme? Prečo ťa to oslovilo?

2. Ktoré sú podľa Víctora nevyhnutné zložky dobrej komunikácie? Pridali by ste ešte niektoré?

3. V čom spočíva podľa doterajšieho poznania tajomstvo úspešného manželstva? (Vezmite do úvahy aj minulé kapitoly. Čo ste sa zatiaľ naučili?)

4. Ktorú najlepšiu radu si dnes odnesiete?

5. „Vážim si ostatných ľudí, ale starostlivo si vyberám, ktorým komentárom mám skutočne venovať pozornosť. Ak posilnia náš vzťah, beriem ich vážne. Ak majú mať na nás negatívny dosah, rozhodol som sa ich ignorovať.“ Koho by sme vlastne mali počúvať a koho nie?

HLBŠIE ŠTÚDIUM

- › **Prečítajte si** Pieseň Šalamúnovu 4, 1–7. 10–11; 5, 10–16; 6, 4–12; 7, 1–9. Podčiarknite alebo zvýraznite si to, čo vás zaujalo. Aké slová používajú Šalamún i Šulamitka? Za akým účelom? Vidíte nejaký vzostup pri vyjadrovaní „komplimentov“, ktoré si navzájom dávajú?
- › **Skúmajte** hlbšie Pieseň Šalamúnovu 8, 5–7. Použite biblické komentáre alebo sa na význam týchto veršov opýtajte svojho kazateľa alebo učiteľa.
 - Tieto verše sú podľa Francisa Landyho umiestnené v tematickom strede knihy.
 - Čo je fascinujúce: Keď sa pozriete do pôvodného hebrejského textu, slovo, ktoré zaujíma „najvyššiu pozíciu“, je **šalhebetyâ**, čo znamená doslova „plameň Hospodínov“, ¹ inak povedané, v texte sa výslovné objavuje na opis lásky Božie meno (láska je plameňom Pánovým).
 - Celá kniha je takto uzatvorená v jednom verši – 8, 6. Biblický vykladateľ André La Cocquea uvádza, že „toto slovné spojenie (plameň Hospodínov) **sumarizuje** a uzatvára celý chválospev“.
- › **Zamyslite sa:** „Romantický vrchol Piesne prichádza na konci básne, tesne pred epilógom. Skrýva sa v tom naučenie: až potom, čo pár zažil v manželstve neistoty, skúšky a odpustenie, je schopný prežívať ešte hlbšie romantické potešenie z manželstva. Pieseň Šalamúnova nás učí, že romantika sa najlepšie rozvíja po celý čas záväzku.“²
- › **Uvažujte:** „Ak je ľudská láska plameňom samotného Pána, potom nám Pieseň hovorí, že ľudská láska odkazuje tým najlepším, čoho je schopná, na Pána lásky.“³
- › **Prečítajte si** Pieseň Šalamúnovu 8, 6 znovu a v mysli si uchovajte to, že pôvodný hebrejský jazyk hovorí o „Pánovom plameni“. Aké dôsledky prináša skutočnosť, že text tu lásku opisuje ako samotný Boží plameň?
- › **Modlite sa** za kvalitu svojej lásky k Bohu a k ostatným.

OSOBNÁ VÝZVA

Dnešná výzva spočíva v tom, že napíšeme slová uznania 5 až 10 ľuďom vo vašom živote (priateľ, člen rodiny, kolega, niekto ďalší pre vás dôležitý ...).

Nezastavte sa v tomto bode. Premýšľajte o tom, aké slová používate vo svojom kontakte s druhými ľuďmi. Mali by ste v tom niečo zmeniť? Požiadajte Ducha Svätého, aby vás usvedčil z vecí, ktoré potrebujete zmeniť, a pripravte si plán, ako to dosiahnuť.

Ukončite toto uvažovanie čítaním textov Pieseň Šalamúnova 8, 6, Príslovia 15, 1 alebo Filipanom 4, 8. Zapište si vybraný text, prekreslite si ho, namaľujte, prepíšte si ho pomocou verša pesničky alebo si ho jednoducho zvýraznite vo svojej Biblii. Môžete si nakresliť obrázok a zdieľať ho na svojich sociálnych sieťach.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: SNÍMKY MILÝCH OKAMIOV

Pomôcky: Mobilný telefón, aplikácie pre sociálne médiá (Instagram, Facebook, Twitter atď.) a Wi-Fi.

Popis aktivity:

Premýšľajte o človeku, ktorý je vo vašom živote niekým výnimočným, o niekom, kto je pre vás dôležitý alebo je vašim blízkym priateľom. Pozrite sa na 4 fotky zachytávajúce úžasné chvíle, ktoré ste spolu prežili a na ktoré máte milé spomienky, a zdieľajte ich na svojom Instagrame alebo iných sociálnych sieťach. Pridajte k tomu krátku pozitívnu správu o tomto človeku: môžete vyzdvihnúť jeho/jej kvality alebo jednoducho vyjadriť poďakovanie atď.

Aplikácia:

Z príbehu v tejto kapitole je zrejmé, že je naozaj dôležité vyjadrovať to pekné, čo vnímame vo svojich vzťahoch, či už ide o priateľstvo, alebo milostné vzťahy. Väčšinou predpokladáme, že ten druhý už vie, čo si o ňom myslíme, pretože je to predsa človek, ktorého máme radi! Je však dôležité a potrebné občas to vyjadriť konkrétnymi slovami. Jedným z piatich jazykov lásky⁴ je komunikácia prostredníctvom potvrdzujúcich slov. To sa odohráva vtedy, keď druhý človek počuje a prijíma naše uznanie spôsobom, vďaka ktorému si uvedomí, ako veľmi ho máme radi. V Biblii nájdeme mnoho príbehov, keď slová mali moc a zmenili život opisovaných ľudí. Zdôrazňujte silné stránky vášho vzťahu a nakoniec sa priblížite „dokonalému páru“, ktorým máte podľa Božej vôle byť.

AKTIVITA 2: NAJLEPŠÍ PÁR

Pomôcky: Pero a list papiera pre každého účastníka.

Popis aktivity:

Premýšľajte o tých kvalitách alebo vlastnostiach, ktoré by sa mali prejavovať vo vašom milostnom vzťahu alebo vo vašom priateľstve. Urobte si zoznam.

V ktorých oblastiach vášho vzťahu ich už prejavujete a v ktorých by bolo dobré ich začať ako pár uplatňovať? Akým spôsobom sa naučiť ich prejavovať?

Aplikácia:

Pár, či je vo vzťahu priateľskom alebo milostnom, musí tvoriť tím, v ktorom vyhrávajú alebo prehrávajú obaja spoločne. Ak sa pár považuje za tím, bude vždy usilovať o to, čo je výhodné pre obidvoch, vždy sa uistí, že ich spoluhráč je v poriadku, aby mohli byť obaja v pohode. Dnešný text ponúka viac rád týkajúcich sa toho, ako tvoriť „dokonalý pár“. Každá z týchto rád je pre vás a vaše vzťahy dôležitá. Biblia nám prináša veľa príkladov, z ktorých sa môžeme poučiť. Keď ich dokážeme „preložiť“ do nášho súčasného kontextu, môžeme z nich vyťažiť skutočne maximum. Premýšľajte o páre ako o tíme dvoch ľudí, ktorí hrajú spoločne a chcú dosiahnuť rovnaký cieľ. Ak myslíme iba na svoje vlastné dobro, potom tomuto tímu ubližujeme. Premýšľajte nad vlastnosťami, ktoré ste si zapísali a hľadajte spôsoby, ako ich môžete rozvíjať. To vám pomôže stať sa tým najlepším párom.

8

NAJLEPŠÍ Z NAJLEPŠÍCH

KL'ÚČOVÝ TEXT:

PIESEŇ ŠALAMÚNOVA 1,1
A ZJAVENIE 19,1-8

RADUJME SA, PLESAJME A VZDÁVAJME MU SLÁVU, LEBO NADIŠLA BARÁNKOVA SVADBA A JEHO NEVESTA SA PRIPRAVILA.

ZJAVENIE 19,7

Rabín Akiva povedal: „Na celom svete neexistuje nič, čo by sa vyrovnalo dňu, keď Izrael dostal Pieseň Piesní, pretože aj keď sú všetky spisy sväté, Pieseň piesní je svätá svätých.“ (Mišna, Yadajim III, 5). A v Piesni piesní (Piesni Šalamúnovej) Rabbah rabín Eleazar ben Azariah dodáva: „Práve tak sú všetky Písma sväté, ale Pieseň piesní je svätá svätých. Pretože všetko v nej je úcta nebeská a prijatie nebeského jarma.“¹

Títo muži verili, že romantický príbeh Piesne Šalamúnovej obsahuje niečo viac. Prenášali obsah tejto knihy na vzťah Boha k jeho ľudu. A vystihli to presne. Ellen G. Whiteová o tom hovorí:

Starý i Nový zákon používa manželský vzťah ako obraz láskyplného a posvätného spojenia, ktoré existuje medzi Kristom a jeho ľudom – vykúpenými, za ktorých zaplatil cenu Golgoty. „Neboj sa,“ hovorí; „Tvojím manželom je predsa ten, ktorý ťa učinil, jeho meno je Pán zástupov, tvojím vykupiteľom je Svätý Izraela; nazýva sa Bohom celej krajiny.“ „Vráťte sa, odpadnutí synovia, hovorí Pán, lebo ja som váš manžel.“ (Izaiáš 54,4.5; Jeremiáš 3,14). V Piesni piesní počujeme hlas nevesty: „Môj milovaný je môj a ja som jeho.“ A so svojou vyvolenou hovorí ten, kto je jej „vodcom medzi desiatimi tisícami“. „Celá si krásna, priateľka moja, poškrvny na tebe nie je.“ Pieseň Šalamúnova 2,16; 5,10; 4,7. (Ellen G. Whiteová, *Listy mladým zamilovaným*, str. 16)

Intimita a komplementarita (vzájomné dopĺňanie sa) vo vzťahu ľudského páru sa veľmi podobajú vzťahu Boha s jeho ľudom. Keď sa dôkladne zoznámime s Piesňou Šalamúnovou, s Božou pomocou túto podobnosť odhalíme. Čo spolu zdieľame?

- › **Jeho meno a identitu.** On je Kristus, my sme kristovci – kresťania (odvodené od mena Christos).
- › **Eden.** Ježiš prijal svoj údel v Getsemanskej záhrade, aby sme sa my mohli znovu tešiť zo stromu života v raji.
- › **Rovnaké podmienky.** Keď prijmem Ježiša do nášho života, potom nezáleží na našom pôvode ani sociálnom statuse. Skôr ide o to, aby sme vyvážené milovali druhých ľudí a oni podobne milovali nás.
- › **Príležitosť.** Kristus v nás vidí to najlepšie, ide nad úroveň povrchných prejavov. Všetci máme nesmiernu hodnotu a mali by sme to tak cítiť. Toto vedomie nám pomáha vidieť hodnotu ostatných ľudí.

**CESTU SPÄŤ DO
NEVINNOSTI
EDENU JE LEPŠIE
ABSOLVOVAŤ
VO DVOJICI,
SPOLOČNE AKO
PÁR S MILOVANÝM
ČLOVEKOM A AKO
PÁR S BOHOM.“**

- › **Vnútornú krásu.** Vďaka Ježišovi sa môžeme radovať zo smiechu, z láskavosti, humoru, vďačnosti, veľkorysosti, služby, autenticity, súdržnosti a transcendencie. Dokonca ani slávny maliar Van Gogh nemal k dispozícii toľko farieb a textúr.
- › **Odovzdanie sa.** Po jeho boku sa učíme dávať všetko, čo máme a čím sme, v tom najhlbšom zmysle a vo všetkých oblastiach lásky.
- › **Čistotu.** S Ježišom v srdciach si viac osvojujeme dobré veci, vidíme ich jasnejšie, čistejšie, zreteľnejšie a vycibrenejšie.
- › **Spoločnú radosť.** Prekonali sme strach zo záväzku a dokážeme sa tešiť z toho, že sme prevzali zodpovednosť. Tým sa to však nekončí, pokračujeme ďalej.
- › **Spoločný projekt.** S Ježišom sa časné stáva večným. Naš horizont sa rozširuje do diaľok, ktoré sme si nedokázali predstaviť. A keď to najmenej očakávame, pozrieme sa na seba a zistíme, že sme trpezliví, láskaví, čestní, chápací, veriaci, nádejní, odolní a dokonca nesmrteľní (to nastane až na konci konca a na začiatku nového začiatku).
- › **Spoločnú konverzáciu.** Ježiš je rád, keď s ním doma hovoríme, keď mu otvárame dvere a večeríme spolu. Tieto rozhovory nás učia, aký zmysel majú slová, ktoré uzdravujú, a aké je dôležité zdieľať čas s Ježišom.

Milostný príbeh medzi kráľom Šalamúnom a Šulamitkou obsahuje oveľa viac. Táto kniha je prítomná v mnohých ďalších milostných príbehoch, ktoré sa tu začínajú a tu sa tiež končia.

Z EDENU NA NOVÚ ZEM, ZASTAVME SA V PIESNI ŠALAMÚNOVEJ

- › V Genezis 2 sa Boh prechádza s Adamom a Evou. Je to dostupný Boh, ktorý rád hovorí s človekom tvárou v tvár. V Piesni Šalamúnovej 5,2 milenec klope na dvere svojej milovanej a túži po tom, aby boli spolu. Je to ďalší príklad túžby byť si nablízku. V Zjavení 3,20 Ježiš klope na dvere tých, ktorých miluje, a túži s nimi večerať – to je ďalší príklad túžby byť spolu.
- › V Genezis 2 sa Adam a Eva radujú z raja. Príroda s množstvom detailov im rozpráva o milujúcom Bohu, ktorý všetko stvoril nádherné až do posledného detailu. Pieseň Šalamúnova opakovane zobrazuje prírodu, pole a zvieratá. Je to návrat do Edenu. Zjavenie 21 nám predstavuje nový Jeruzalem ako

miesto záhrad, ako nádherný priestor, v ktorom prebýva Boh so svojimi blízkymi.

- › V Genezis 2 Boh „zosobášil“ Adama s Evou. Manželstvo je pre ľudí prirodzeným vzťahom, po ktorom túžia. Je to duálny vzťah, v ktorom sa ľudia vzájomne dopĺňajú. Pieseň Šalamúnova 3,6–5,1 stavia svadobný obrad do samotného streda knihy. Je to nádherný opis plný farieb a krásy, vrcholiaci najvznešenejším okamihom páru, ktorý prekonal všetky sociálne a emocionálne prekážky. Zjavenie 19,1–8 sa zameriava na svadbu Baránka a nádhernú oslavu celého vesmíru.

Uviedli sme len niekoľko príkladov, ktoré nám poukazujú na skutočnú realitu. Cestu späť do nevinnosti Edenu je lepšie absolvovať vo dvojici, spoločne ako pár s milovaným človekom a ako pár s Bohom.

VŠETCI SME SKLADATELIA A VŠETCI SME SPEVÁCI

Kniha Zjavenie vykresľuje oslavu, na ktorej sa raz zúčastníme. Nebude to len nejaká oslava, bude to **OSLAVA!** Bude to čas na stretnutie, objatie, na banket a hudbu, áno, bude tam veľa hudby. Zjavenie nám pripomína, že tá najlepšia opera nás ešte len čaká. Ja ju nazývam *Pieseň piesní všetkých piesní*, oficiálne sa však nazýva *Pieseň Baránkova* alebo *Pieseň vykúpených*.

Nevieme toho veľa o jej hudobnom žánri ani o nástrojoch, ktoré budú hrať sprievod, ale vďaka Jánovi máme k dispozícii časť textu (upútavku).

Prvá časť znie takto:

„A spievali novú pieseň: ‚Hoden si vziať knihu a otvoriť jej pečate, lebo si bol zabitý a svojou krvou si Bohu vykúpil ľudí z každého kmeňa, jazyka, ľudu i národa, urobil si ich kráľovstvom a kňazmi nášmu Bohu, oni budú kralovať na zemi.“ (Zjavenie 5,9.10)

Je to správa s uznaním. Ježiš nás natoľko miloval, že za nás dal všetko, aby sme nemuseli mať problém zaspievať toľko vysokých C, koľko bude potrebné, aby to počul a vedel celý vesmír.

Nie sú to žiadne lyrické texty, ale vieme, aký by mal byť náš postoj počas spevu, pretože tú operu svojím spôsobom skladáme zo svojich životov.

„Počul som zvuk z neba ako zvuk mnohých vôd, ako zvuk veľkého hromu. Zvuk, ktorý som počul, bol ako keď citaristi hrajú na svojich citarách. Spievali novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred staršími. Ale nikto sa nemohol naučiť tú pieseň, iba stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme. To sú tí, čo sa nepoškvrnili so ženami, lebo sú panici. Tí nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Tí boli vykúpení spomedzi ľudí ako prvotina Bohu a Baránkovi. V ich ústach sa nenašla lož; sú bez poškvrny.“ (Zjavenie 14,2–5)

**ZJAVENIE NÁM
PRIPOMÍNA, ŽE
TÁ NAJLEPŠIA
OPERA NÁS
EŠTE LEN ČAKÁ.“**

**DOSTALI SME
SA K VRCHOLU.
KAŽDÝ ZISTÍ, KTO
A AKÝ JE BOH. JE
STVORITEĽOM A
UDRŽIAVATEĽOM.“**

Vidíme tu štyri postoje. Postoj **čistoty**, teda zanechania všetkého, čo je mätúce a temné. Postoj **nasledovania Ježiša**, ktorý je našim vzorom, a život v súlade s jeho posolstvom. Postoj **opravdivosti**, ktorý vylučuje nesúlad a umožňuje žiť v pravde. A postoj **odovzdania**: Nemôžem dosiahnuť ospravedlnenie vlastnými skutkami, musím sa odovzdať tomu Jedinému, ktorý ma môže očistiť od mojich hriechov, a je ním Ježiš.

Tretia časť partitúry *Árie Baránkovej*:

„A spievali pieseň Božieho služobníka Mojžiša a pieseň Baránka: Veľké a obdivuhodné sú tvoje skutky, Pán, Boh všemohúci. Spravodlivé a pravdivé sú tvoje cesty, Kráľ národov. Kto by sa ňa nebál, Pane, a neoslavoval tvoje meno? Pretože ty jediný si svätý; všetky národy prídu a budú sa ti klaňať, lebo sa zjavili tvoje spravodlivé sudy.“ (Zjavenie 15,3.4)

Dostali sme sa k vrcholu. Každý zistí, kto a aký je Boh. Je Stvoriteľom a udržiavateľom, je Bohom, ktorý nám pomáha v raste našej povahy a správania. Je to najsvätejší Boh, ktorého nemôžeme neuctievať, keď reagujeme na jeho záväzok voči nám a na jeho verné sľuby.

Čo mám ešte dodať? Na tejto premiére musíme byť, lebo to bude skutočne **Veľká opera (Opera Magna)**. A čo viac, chceme byť jej súčasťou, chceme spievať celou bytosťou, plnou radosti a lásky. V tomto zmysle vám chcem odporučiť, aby ste už začali skúšať. Trénujte svoj hlas, aby vaše slová prinášali život. Zhlboka sa nadýchnite Ducha, ktorý všetko vedie k dokonalosti. Ale na prvom mieste sa naučte milovať tak, ako to od vás žiada Boh.

A chcem vám navrhnúť, aby ste si dopredu na tento spev zaistili miesto vedľa Šalamúna a Šulamitky. Dúfam, že vás uvidím nablízku.

MODLITBA DŇA

Drahý Bože, chcem sa naučiť milovať druhých tak, ako chceš, aby som ich miloval. Pomôž mi zaujať postoj čistoty, ozajstného nasledovania Ježiša, úprimnosti a odovzdanosti v láske. Ďakujem Ti za nádej budúcnosti, ktorú nám dávaš. Pomôž mi žiť každý deň podľa zásad Tvojho večného kráľovstva.

OTÁZKY

1. Čo ťa zvlášť oslovilo v dnešnej téme? Prečo ťa to oslovilo?

2. „Naučiť sa milovať druhých tak, ako chce Boh, aby som ich miloval.“ Čo to pre nás v tomto okamihu znamená?

3. Prečo sa manželský vzťah porovnáva so vzťahom Boha k jeho ľudu?

4. Prečítajte si text Efezanom 5,21–32. Všimnite si, ako Pavol cituje Genezis 2,24. Zamerajte sa tiež na dôležitosť posledného verša (32). Hovorte o tom, že vo svetle tohto textu je manželstvo „typom“ vzťahu Ježiša k Cirkvi. Čo si na základe tohto textu myslíš o manželstve? A čo si myslíš o vzťahoch vo všeobecnosti?

5. Čo bolo pre teba najväčšou lekciou alebo tým, čo si z tejto štúdie Piesne Šalamúnovej odniesieš? Ktoré nedoriešené otázky ti zostali? Diskutujte o nich v skupine.

Čo z týchto kapitol ťa ovplyvnilo najviac? Ako to uplatníš vo svojom živote?

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration or foxing, particularly towards the edges. The lighting is even, and there are no shadows or other markings on the page.

HLBŠIE ŠTÚDIUM

- › **Pozrite sa znovu** na autorov zoznam kvalít, ktoré podľa Piesne Šalamúnovej zdieľame s Ježišom.
 - Vo svojom notebooku si vytvorte rovnakú tabuľku s tromi stĺpcami, ako je tá nižšie. Premýšľajte o tom, ako môžete použiť každú vlastnosť vo vašom vzťahu s Ježišom a vo vašom vzťahu s vaším (terajším alebo budúcim) partnerom. Posledný stĺpec môžete zmeniť pre svojho priateľa alebo blízkeho člena rodiny.
- › **Preskúmajte** štyri slová, ktoré sa v gréckom origináli Biblie používajú pre lásku. Čo znamená každé z nich? Požiadajte o pomoc svojho kazateľa alebo duchovného učiteľa.
 - Vedeli ste, že grécky preklad Starého zákona, Septuaginta, používa grécke slovo agapé na opis lásky v Šalamúnovej piesni? *Agapé* je slovo, ktoré opisuje obetavú Božiu lásku v Novom zákone. Prečo by sme mali premýšľať o druhu lásky, o ktorej sa píše v Piesni Šalamúnovej? Aký ideál to pred nás stavia?
- › **Zamyslite sa** nad vrcholom Piesne Šalamúnovej 8,6: „Ak je plameň lásky – žiar lásky – medzi mužom a ženou skutočne plameňom Hospodina, potom Pieseň Šalamúnova **túto ľudskú lásku výslovne opisuje ako lásku, ktorá má pôvod v Bohu**, ako 'iskru zo svätého plameňa'. Je to teda

svätá láska. Tento záver má zásadný význam pre celé čítanie Piesne piesní a pre **kvalitu a motiváciu** ľudskej sexuálnej lásky. Pieseň 8,6 otvorene vysvetľuje to, čo už malo implicitný význam, keď Šulamitka žiada svoje ženské spoločníčky, aby **neprebúdali lásku skôr, než bude pripravená** (2,7; 3,5; 8,4). **Milostný vzťah nie je len krásny, zdravý a dobrý, ale je tiež svätý.**“²

- › **Prečítajte si** Genezis 1–3 a Zjavenie 21,1–7. Odkiaľ pochádza? Čo nás čaká v budúcnosti s Bohom? Čo z týchto pasáží vás najviac ovplyvňuje? Akým spôsobom by mala minulosť (začiatok) a budúcnosť príbehu ľudstva ovplyvniť to, ako prežívame prítomnosť?
- › **Preskúmajte** ďalšie biblické pasáže, ktoré hovoria o Bohu ako o milencovi alebo manželovi. Začnime textom Izaiáš 62,5, Ezechiel 16,8 a knihou Ozeáša. Ktoré ďalšie verše ste našli?
- › **Modlite sa** za ďalšie kroky, ktoré po štúdiu týchto prednášok o Piesni Šalamúnovej podniknete. Požiadajte Boha, aby vám pomohol sformulovať vašu osobnú výzvu, ktorá vám pomôže rásť a robiť správne rozhodnutia vo vašom vzťahu, najmä vo vašich milostných vzťahoch (súčasných i budúcich).

Ako to uplatním vo svojom živote

CHARAKTERISTIKA	...s Ježišom	...s mojím (budúcim)
Zdieľame meno a identitu.		
Zdieľame Eden.		
Zdieľame rovnaké okolnosti.		
Zdieľame rovnaké príležitosti.		
Zdieľame vnútornú krásu.		
Zdieľame našu oddanosť.		
Zdieľame čistotu.		
Zdieľame spoločnú radosť.		
Zdieľame projekt.		
Zdieľame konverzáciu.		

OSOBNÁ VÝZVA

Došli sme k záveru prednášok o Piesni Šalamúnovej. Je pravdou, že téma lásky, vzťahov a manželstva je dnes rovnako aktuálna ako bola kedykoľvek inokedy v minulosti. Všetci túžime prežívať naplňujúce vzťahy. Chceme milovať a byť milovaní. Zakúsiť skutočnú lásku. Toto štúdium sa neskončí, kým ho dobre nepochopíme a nezačneme realizovať v našich okolnostiach.

Láske, vzťahom a zvlášť manželstvu sa venujte cielene. Voľba životného partnera je jedným z najdôležitejších rozhodnutí, ktoré vo svojom živote urobíte. Zaslúži si dostatok času na premýšľanie a získavanie poučení od ostatných, aby sme ako nasledovníci Ježiša pochopili Boží zámer s láskou. Nakoniec, „ľudia, ktorí majú dobré manželstvo, nemajú 'šťastie v láske'. Je to preto, že idú po svojej ceste s určitým cieľom a zámerom.“³

Ďalej nájdete niekoľko možností, z ktorých si môžete vybrať svoj záver a plán.

1. Urobte si trochu času, aby ste si znovu prečítali všetky kapitoly. Na stranu (voľná stránka) si zapíšte svoje myšlienky, ktorými uzavriete túto cestu. Čo vás najviac ovplyvnilo? Aké ďalšie kroky plánujete? Položte si nasledujúce otázky:⁴

- a. Ako Duch Svätý využil toto vaše štúdium Piesne Šalamúnovej, aby rozšíril vaše pochopenie evanjelia?
- b. V ktorých oblastiach svojej osobnosti by ste chceli rásť na základe štúdia Piesne Šalamúnovej?
- c. Ako vám štúdium Piesne Šalamúnovej pomohlo v lepšom porozumení Božej lásky?

2. Urobili ste si čas na naplnenie niektorej z osobných výziev alebo na hlbšie štúdium? Teraz je ideálna chvíľa na to, aby ste sa k tomu vrátili a urobili to. Z osobnej výzvy si môžete dokonca urobiť týždenný, mesačný alebo ročný cieľ.

3. Na celú Pieseň Šalamúnovu sme mali iba 8 kapitol. Nemuselo to pre teba stačiť. Možno máš stále nejaké otázky a budeš

musieť štúdium prejsť ešte raz. Aby ste prenikli hlbšie do textu, môžete použiť príručku na štúdium Biblie, ako je Spoznávanie Bibliu: Pieseň Šalamúnova, čo je 12-týždňová štúdia od Jayea Harveyho. Ak chcete, požiadajte svojho kazateľa, priateľa alebo učiteľa, aby vám odporučil nejaký podobný zdroj. Dôležité je použiť študijnú príručku ako nástroj, ktorý vám pomôže textu porozumieť čo najlepšie.

4. Porozprávajte sa so svojim kazateľom alebo učiteľom a použite toto štúdium ako príležitosť na zorganizovanie biblických študijných skupín, na vytvorenie otázok a odpovedí, na spoločné alebo osobné rozhovory atď., aby ste neustále rástli v poznaní Boha, lásky, vzťahov, sexuality, známosti a zrelej samostatnosti. Nenechávajte si svoje otázky či myšlienky len pre seba. Rastíme natoľko, nakoľko sa zdieľame s druhými ľuďmi. Môže nás tiež zaujímať, ako riešiť ďalšie problémy, ktoré sme v týchto prednáškach priamo neriešili a ktoré nás zaujímajú, ako napríklad rozvod, pornografia, masturbácia, gender... Nech však robíme čokoľvek, pamätajme, že Boh je láska a že všetko, čo plánujeme, hovoríme alebo robíme, musí byť motivované touto láskou.

5. Čerpajte z múdrosti ostatných.

a. Bola napísaná kopa kníh o láske a vzťahoch, ktoré nám môžu veľmi prospieť v našich vzťahoch. Teraz je tá správna chvíľa, aby ste si vybrali nejakú dobrú knihu o láske, sexualite alebo vzťahoch a urobili si čas na jej prečítanie, či už sami, s priateľmi, s blízkym človekom alebo s manželom. Čítajte aktívne, zvýraznite si, čo je pre vás dôležité, a zapíšte si svoje vlastné komentáre a výstupy. Tu predkladám niekoľko návrhov:

- *Posvätnosť manželstva*, Gary Thomas
- *5 jazykov lásky*, Gary Chapman
- *Zmysel manželstva*, Timothy Keller
- *Spojenie srdc*, Nancy a Ron Rockeyovci

Pri sledovaní alebo pri čítaní uplatňujte zásadu apoštola Pavla zapísanú v 1.Tesaloničanom 5,21: „Všetko skúmajte, dobrého sa držte.“ Urobte si vlastný názor na túto dôležitú tému a požiadajte Ducha Svätého, aby vás viedol.

b. Okrem kníh si o téme môžete vypočuť tiež podcasty, kázania atď. Tu je niekoľko príkladov (v angličtine):

- Séria Láska a manželstvo, Príbehy cirkvi (Nelita Crawford and Ty Gibson) <http://bit.ly/loveandmarriageStoryline>
- Prečo Ježiš nemôže byť твоjim priateľom, ktorý by všade chodil s tebou (Darlye Innocent, Adventistické kresťanské spoločenstvo):
- Materiály pre páry: <https://family.adventist.org/people/couples>

6. Zamyslite sa nad otázkami, ktoré pre vás môžu byť problematické: Je pre vás záväzok problémom? Prečo? Bojíte sa toho, že sa niečo pokazí a môže sa to „skončiť rozvodom“? Hľadáte falošné bezpečie v nezáväznom vzťahu, pretože sa aj tak nakoniec väčšina manželstiev končí rozvodom? Možno že štatistiky, ktoré ste počuli, neodrážajú celkom skutočnosť ľudí, ktorí sa riadia Božími radami.

a. Pozrite sa na tento článok o rozsahu rozvodov medzi kresťanmi: <http://bit.ly/Christiandivorce> a získajte iný pohľad na realitu. Akú nádej vám ponúkol tento výskum?

b. Vedel si, že?

- „Nárast smútku, samovražedných myšlienok, samovražedných plánov a pokusov o samovraždu rástol s počtom sexuálnych partnerov vo všetkých rasových a etnických skupinách.“ (Vzťah medzi viacerými sexuálnymi partnermi a duševným zdravím u adolescentných žien. <http://bit.ly/EffectsMultipleSex>)

- Počet sexuálnych partnerov, ktorý priniesol najväčší pocit šťastia v predchádzajúcom roku, bol vypočítaný na jedného.“ (Peniaze, sex a šťastie: empirická štúdia. <http://bit.ly/Sexandhappiness>)

c. Teraz sa zamysli nad svojimi vzťahmi. Čo urobiť, aby boli tvoje vzťahy hlbšie (priateľstvo/známosť/manželstvo)? Aké praktické kroky pre to musíš urobiť? Pamätaj na to, že prvý krok je potrebné urobiť počas nasledujúcich 72 hodín.

7. Ktoré (ťažké) otázky týkajúce sa lásky si musíte položiť? Urobte to teraz.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: REKONŠTRUKCIA RAJA, ROZVÍJANIE VZŤAHU

Pomôcky: Ploché biele alebo nabiele zafarbené malé kamienky, 1 priehľadná nádoba, pôda pre rastliny, semená kvetín alebo aromatických rastlín, 2 dekoratívne krabice z lepenky alebo z dreva (napríklad malá truhla), permanentný popisovač.

Popis aktivity

Túto aktivitu možno vykonávať jednotlivo, vo dvojici alebo v skupine. Môžete ju robiť tak dlho, ako budete chcieť.

Příprava:

- › Na ploché kamienky napíšte slová alebo krátke frázy, ktoré budú opisovať a pripomínať situácie, scény, krajiny, osobné vzťahy, vzťah s Bohom, činnosti, nádheru oboch rajov – raja v Edene a budúceho obnoveného raja na novej zemi. Kamene o záhrade Eden vložte do jednej krabice a kamene o novej krajine do druhej. Teraz vyberte osobitné miesto pre prázdnu priehľadnú nádobu a dve krabice.

Aktivita:

- › Počas doby určenej na realizáciu tejto aktivity si každý účastník vyberie kameň z každej škatule (celkom 2 kamene) a umiestni ich na dno nádoby. Napríklad: vyberte si kamene skoro ráno po osobnej pobožnosti alebo ako odídete z domu alebo predtým, ako pôjdete spať alebo vždy, keď sa stretnete so svojim blízkym, keď sa zide skupina mládeže či každý piatok pri západe slnka alebo v sobotu atď.
- › Len čo ste vložili do nádoby všetky kamene, ktoré ste chceli, určite si špeciálny čas, kedy ich zasypete pôdou. Nakoniec do nej zasadte semená a počkajte, až vyklíčia.

Aplikácia

Pestovanie vzťahov je rekonštruovanie pôvodného Božieho plánu pre Adama a Evu v raji Eden. Týmto spôsobom bude obnovený život v raji na novej zemi. Tento príklad rekonštrukcie nám tu a teraz pripomína, odkiaľ pochádzame a kam smerujeme. Pomáha nám predovšetkým rásť v identite, v poznaní toho, kto sme a v uznaní skutočnosti, že nás Stvoriteľ utvoril z lásky a pre lásku. To všetko môže znázorniť rast semená, ktoré na svoj rast vyžaduje láskyplnú starostlivosť a dobrú pôdu. Je to tiež metafora toho, že naše vzťahy sú zakorenené v Božej láske, o ktorej nám vypovedá Eden a ktorú budeme naplno prežívať na novej zemi.

AKTIVITA 2: SME V TOM SPOLOČNE

Pomôcky: fixky na písanie, papier na výrobu kariet alebo pohľadníc, známky a nálepky (voliteľné). Aplikácia na úpravu kariet (voliteľná).

Popis aktivity

Túto aktivitu možno vykonávať jednotlivo, vo dvojici alebo v skupine.

- › Kreatívne navrhnete rôzne karty alebo pohľadnice so správkami alebo sloganmi rôznych vlastností, ktoré podľa autora zdieľame (pozri prvú časť kapitoly 8). Napríklad „Zdieľame vnútornú krásu“, „Zdieľame príležitosť“. Zaujímavý dizajn môžeme pripraviť v programe na počítači alebo na tablete a použiť vhodné písmo.
- › Nasledujúci týždeň zdieľajte aspoň jednu kartu alebo pohľadnicu na sociálnych médiách. Kartu môžete tiež niekomu darovať. Urobte si čas a ľuďom vysvetlite, že toto je spôsob zdieľania autentickej lásky, ktorú nám ponúka Boh.

Aplikácia

Šalamún vo svojej múdrosti od Boha nám odovzdal poznanie, ako by sme mali milovať, a my sa aj dnes môžeme poučiť z jeho umenia a hĺbky. Zdieľanie obsahovo hlbokých, umeleckých správ, čo aj len krátkych, na sociálnych médiách môže byť spôsob, ako odovzdávať správu o Božej láske ostatným, vyzvať ich na zamyslenie a podnietiť k rozhodnutiu, aby to sami skúsili prežiť.

AKTIVITA 3: MODLITBA

Náš spoločne strávený čas ukončíme modlitbou, buď tichou, alebo v skupinách 3 či 4 ľudí. Zamerajte sa na nasledujúce modlitebné podnety:

- › **Lepší než ktorýkoľvek:** Požiadajte Boha, aby vám pomohol rozpoznať najkrajšiu pieseň, nech môžete pocítiť nostalgiu po svete, pre ktorý sme boli stvorení, a oceniť vzťahy lásky, ktoré sa v tomto svete začali.
- › **Najväčšia krása:** Požiadajte Boha, aby vám otvoril oči, nech môžete objaviť krásu, ktorú dokážu uvidieť len múdre oči.
- › **Najlepšia láska:** Nech milujete pravou a hlbokou Božou láskou, nech sa zo všetkého radujete, dávate všetko v správny čas a v správnej situácii.
- › **Najčistejšia láska:** Požiadajte Boha, aby vám pomohol prežívať a budovať čo najkvalitnejšie vzťahy, ktoré by sa dali pomenovať prídavnými menami zamilovaných ľudí.
- › **Najprínosnejšia zmluva:** Požiadajte Boha, aby vám pomohol prekonať strach zo záväzku a pomohol nadviazať hlboké a trvalé vzťahy.
- › **Najlepší projekt:** Nech sa vaša láska podobá skôr morskej hube, a nie ustrici, nech je to láska ôsmich pozitívnych synoným, o ktorých sme čítali v 1. Korintanom 13.
- › **Najlepšie slová:** Nech sa Boh dotkne vašich pier, aby ste vždy hovorili životodarné slová plné lásky.
- › **To najlepšie z najlepšieho:** Nech každý z vašich vzťahov ukazuje na novú krajinu, pretože ste sa naučili pravdivo milovať, tak ako si praje Boh, aby ste milovali iných.

OPERA MAGNA NAJMILŠIA PIESEŇ

Pôvodný titul: Opera Magna: El cantar más bello
©2021 Oddelenie služby mládeže, Inter-Evrópska
divízia Cirkvi adventistov siedmeho dňa,
Schosshaldenstrasse 17, 3006 Bern, Švajčiarsko
youth@eud.adventist.org

Pôvodný rukopis bol napísaný v španielčine, ktorý
bol preložený do angličtiny. Anglický text sa stal
predlohou na preklad do všetkých ďalších jazykov.

ZODPOVEDNÝ REDAKTOR:

Jonatán Tejel

EDITOR A MANAŽÉR PROJEKTU:

Alexandra Mora

AUTOR HLAVNÉHO TEXTU:

Víctor Armenteros

PREKLAD DO ANGLIČTINY:

Alexandra Mora

PRISPIEVATELIA:

Nerea Armenteros, Narcis Dragomir, Sarai de la
Fuente Gelabert, Samuel Gil, Sayei Méndez,
Alexandra Mora, Javier Palos Ibáñez, Silvia Palos
Ibáñez, Loida Pamplona.

PREKLAD DO ČEŠTINY:

Josef Hrdinka

PREKLAD DO SLOVENČINY:

Janette Kohutová

ZODPOVEDNÁ REDAKTORKA:

Michaela Hrachovcová

DESIGN A SAZBA:

Simon Eitzenberger (simon.eitzenberger@desim.de)

IMAGES:

shutterstock.com, unsplash.com

*Tento materiál sa odporúča pre použitie počas mod-
litebného týždňa mládeže v roku 2021.*

Ak nie je uvedené inak, biblický text je citovaný zo
Slovenského ekumenického prekladu.

Tento tlačný materiál je povolené používať v rámci
miestnych zborov, v skupinách mládeže a ako po-
môcka pre kresťanské vzdelávanie. Jeho obsah nie
je dovolené kopírovať a šíriť v žiadnej inej forme bez
písomného súhlasu vydavateľa. Obsah textu sa ne-
môže meniť. Všetky práva sú vyhradené.

Prvé vydanie 2021

Jako e-knihu vydal Advent-Orion, spol. s r. o.,
Roztocká 5, Praha 6.
ISBN 978-80-7172-581-7

Svoj názor alebo postrehy o tomto materiáli nám
môžete odovzdať tu:

<http://bit.ly/MagnaOperaFeedbackSlo>

POZNÁMKY

AKO Z TOHTO MATERIÁLU VYŤAŽIŤ MAXIMUM

- ¹ Ellen G. Whiteová, *Cesta ku Kristovi*, str. 93, prevzaté zo stránky egwwritings.org

KAPITOLA / PRVÁ

- ¹ <http://bit.ly/oldestlovepoem>
- ² Aristoteles povedal: „A pretože ich prirodzenú formu (ľudské bytosti) rozdelili (bohovia) na dve časti, každá z nich túži po tej druhej polovici, a potom sa objímu svojimi rukami a spoja sa ...“ *Symposium*, Plato, str. 27. Podľa gréckej mytológie prvé stvorené bytosti boli duálne (dve hlavy, štyri ruky a štyri nohy a pod.), ktoré trávili celý deň tým, že chodili okolo seba a robili hluk. Takéto správanie unavovalo gréckych bohov, a preto do nich buchli – a tak sa rozdelili na dve polovice.
- ³ Toto nie je osoba, ale skôr zbierka egyptských milostných nápisov z 12. a 13. storočia pred našim letopočtom, ktoré sa nachádzajú v knižnici Chester Beatty v írskom Dubline. <http://bit.ly/ChesterBeat-tyLove>
- ⁴ <https://www.thewishfulbox.com/portfolio/into-the-wild-a-poem-for-nature/>

KAPITOLA / DRUHÁ

- ¹ Jedným z mnohých obdarovaní autora Victora je jeho znalosť hebrejského originálu. Zvýraznené texty na začiatku každej kapitoly v originálnom texte preložil a parafrázoval sám Víctor a môžeme si všimnúť, že sa mierne odlišujú od vášho prekladu Biblie.
- ² <http://bit.ly/OperaJewelSong>
- ³ Speedy je špecifický model kabeliek Louis Vuitton.
- ⁴ Jen Wilkin (2018). *In His Image: 10 Ways God Calls Us to Reflect His Character / K jeho obrazu: desať spôsobov, ktorými nás Boh pozýva, aby sme odrážali jeho povahu*, Illinois, USA: Crossway, str. 153.

KAPITOLA / TRETIA

- ¹ *Confringing Christianity / Konfrontácia kresťanstva*, str. 141
- ² Tamtiež, str. 160.
- ³ Zdroj: "Is God Present in the Song of Songs?" / „Obsahuje Pieseň piesní Boha?“ / Richard M. Davidson. Dostupné na: academia.edu

KAPITOLA / PIATA

- ¹ <http://bit.ly/InterviewingKate>
- ² Gary Thomas (2013). *The Sacred Search / Posvätné hľadanie*, Colorado, USA: David C. Cook, str. 22.

KAPITOLA / ŠIESTA

- ¹ Gary Thomas (2013). *The Sacred Search / Posvätné hľadanie*, Colorado, USA: David C. Cook, str. 144.
- ² Tamtiež, str. 45–46.
- ³ Tamtiež, str. 59–60.
- ⁴ Tamtiež, str. 50.
- ⁵ Tamtiež, str. 209.
- ⁶ Zdroj: „Is God Present in the Song of Songs?“ / „Obsahuje Pieseň piesní Boha?“ / Richard M. Davidson. Dostupné na: academia.edu

KAPITOLA / SIEDMA

- ¹ Na základe literárnych materiálov použitých v hebrejskom origináli vieme, že toto je hraničná pozícia. Zdroj: Richard M. Davidson (2007). *Flame of Yahweh: Sexuality in the Old Testament / Plameň Jahveho: Sexualita v Starom zákone*, Massachusetts: Hendrickson Publishers, str. 624. Stojí za to prečítať si 13. kapitolu „Sexualita v Piesni piesní: Svätý Svätých“ a kapitolu 14. „Sexualita v Piesni piesní: Plameň Hospodínov.“
- ² Jay Harvey (2018). *Knowing the Bible: Song of Solomon / Poznanie Biblie: Pieseň Šalamúnova*, 12 týždňové štúdium, kapitola č. 10, „10 týždeň: Obnovenie dovŕšenia.“ / verzia pre Kindle / Uvoľnené z Amazon.com.
- ³ Richard M. Davidson (2007). *Flame of Yahweh: Sexuality in the Old Testament*, Massachusetts: Hendrickson Publishers, pp. 630, 631.
- ⁴ Viz *Päť jazykov lásky* od Garyho Chapmana.

KAPITOLA / ÔSMA

- ¹ <http://bit.ly/GodIsraelAsLovers>
- ² Richard M. Davidson (2007). *Flame of Yahweh: Sexuality in the Old Testament*, Massachusetts: Hendrickson Publishers, str. 630.
- ³ Steve Waters, citované z knihy *The Sacred Search*, str. 80
- ⁴ Prevzaté od Jay Harvey (2018). *Knowing the Bible: Song of Solomon / Poznanie Biblie: Pieseň Šalamúnova*, 12 – týždňové štúdium, kapitola 10, „12 týždeň: Zhrnutie a záver.“ / verzia pre Kindle / Uvoľnené z Amazon.com.

Pieseň Šalamúnova sa ozýva v mnohých milostných príbehoch a môže zaznievať aj v tom vašom, ak jej to umožníte. Približuje nám východnú melódiu a umožňuje vnímať city náklonnosti, vzájomný dialóg, úctu a dokonca aj dobrý sex.

V týchto ôsmich kapitolách sa môžete tešiť z nádherného biblického posolstva, ktoré má moc zasiahnuť vás v hĺbke vašej duše. Táto kniha ponúka výnimočne silný zážitok.

„Ovocím, ktoré rastie na vzácnom strome lásky, vyrastajúcim z raja, je miernosť, neha, zhovievavosť, trpezlivosť, schopnosť nenechať sa vyprovokovať, všetko znášať, mať vždy nádej a schopnosť všetko vydržať. Ak sa o tento strom dobre staráme, bude vždy zelený. Jeho vetvy neuschnú a listy nezhadnú. Je nesmrteľný a večný, pretože ho neustále zavlažuje nebeská rosa.“ (Ellen G. Whiteová, *Testimony Treasures*, zv. 1, str. 209)

Seventh-day
Adventist® Church
INTER-EUROPEAN DIVISION

Oddelenie služby mládeže

Inter-Evrópska divízia Cirkvi adventistov siedmeho dňa,
Schosshaldenstrasse 17, 3006 Bern, Švajčiarsko